

VERSLAG
OVER DE FINANCIËLE TOESTAND VAN HET
HOGER ONDERWIJS IN 2008 EN 2009

DEEL 2 – sector universiteiten

Inhoudslijst

Voorwoord.....	4
Inleiding.....	5
1 Lijst van de universiteiten en de bijzondere universitaire instituten.....	6
1.1 Universiteiten	6
1.2 Bijzondere universitaire instituten.....	6
2 Financieringsbronnen van de universiteiten	7
2.1 Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening	7
2.1.1 Eerste geldstroom.....	7
2.1.2 Tweede geldstroom	13
2.1.3 Derde geldstroom	17
2.1.4 Vierde geldstroom.....	18
2.1.5 Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening	21
2.2 Giften, schenkingen en legaten	21
3 Financiële analyse van de jaarrekeningen van de universiteiten	23
3.1 Aggregatie en vergelijkbaarheid	23
3.2 Geaggregeerde resultatenrekening (globaal).....	24
3.2.1 Geaggregeerde bedrijfsopbrengsten.....	26
3.2.2 Geaggregeerde bedrijfskosten	28
3.2.3 Geaggregeerde bedrijfswinst.....	30
3.2.4 Geaggregeerd financieel resultaat	30
3.2.5 Geaggregeerd uitzonderlijk resultaat	31
3.2.6 Evolutie en opbouw van het geaggregeerd resultaat van het boekjaar	31
3.3 Geaggregeerde resultatenrekening (per afdeling)	33
3.3.1 Afdeling I. Werking.....	33
3.3.2 Afdeling II. Investerings	36
3.3.3 Afdeling III. Sociale voorzieningen voor studenten	39
3.3.4 Afdeling IV.1. Bijzondere onderzoeksfondsen.....	42
3.3.5 Afdeling IV.2. Andere onderzoeksfondsen	45
3.3.6 Afdeling V. Patrimonium	48

3.3.7	Afdeling VI. Voor orde	51
3.3.8	Afdeling IOB (enkel Universiteit Antwerpen)	54
3.3.9	Afdeling IJS (enkel Universiteit Antwerpen)	56
3.3.10	Afdeling VIII. Bedrijfseconomische afdeling	58
3.4	Resultatenrekening: enkele kengetallen per universiteit	60
3.4.1	Bedrijfsopbrengsten	60
3.4.2	Bedrijfskosten	63
3.4.3	Resultaten per universiteit	66
3.5	Geaggregeerde investeringen en financiering	68
3.5.1	Geaggregeerde investeringen	68
3.5.2	Financiering van de investeringen	69
3.6	Investeringen en financieringsmiddelen: enkele kengetallen per universiteit	70
3.6.1	Aandeel van de universiteiten in de geaggregeerde investeringen	70
3.6.2	Aandeel van de universiteiten in de diverse financieringsmiddelen	70
3.7	Geaggregeerde balans	73
3.7.1	Activa	75
3.7.2	Passiva	77
4	Conclusies	79

Voorwoord

Dit is de eerste editie van het jaarverslag over de werking van de instellingen voor hoger onderwijs in Vlaanderen waarin wordt gerapporteerd over de financiële analyse van de jaarrekeningen van zowel de hogescholen als de universiteiten. Het verslag bestaat weliswaar uit 2 boekdelen, maar dient als één geheel beschouwd te worden.

Mede in het kader van de toenemende afstemming tussen hogescholen en universiteiten, wat onder meer blijkt uit de financiering van de instellingen en de op handen zijnde integratie van het academisch hoger onderwijs, was het de uitdrukkelijke opdracht van de minister van onderwijs dat de regeringscommissarissen niet alleen zouden rapporteren over de werking van de hogescholen – wat al vele jaren een traditie is – maar ook over de werking van de universiteiten. Met dit verslag geeft het college van regeringscommissarissen uitvoering aan de opdracht van de minister.

Deel 1 van het jaarverslag heeft betrekking op de sector hogescholen en meer bepaald op het boekjaar 2009.

Deel 2 van het jaarverslag heeft betrekking op de sector universiteiten. Aangezien het hier een inhaalbeweging betreft, wordt zowel het boekjaar 2008 als het boekjaar 2009 onder de loep genomen.

Het belangrijkste hoofdstuk, namelijk de financiële analyse van de jaarrekeningen, is in beide deelverslagen gelijklopend opgevat en dus zijn ze tot op zekere hoogte vergelijkbaar. Anderzijds hebben de deelverslagen ook eigen accenten. Zo wordt in het deel met betrekking tot de hogescholen uitgebreid aandacht besteed aan de personeelsformatie en de loonkosten, terwijl in het deel met betrekking tot de universiteiten het luik financieringsbronnen uitvoerig wordt behandeld.

Ik wens uitdrukkelijk iedereen te bedanken die een substantiële bijdrage heeft geleverd bij de totstandkoming van dit globaal verslag.

Ik hoop dat dit verslag nuttig is voor zowel de beleidsmakers als de instellingen zelf.

Johan Dhondt
Voorzitter college van regeringscommissarissen
bij het hoger onderwijs

Brussel, juli 2011

Inleiding

De analyse van de financiële toestand bij de universiteiten vormt deel 2 van het verslag dat wil rapporteren over het hele hoger onderwijs. De boekhoudstelsels van hogescholen en universiteiten werden recent immers beter op elkaar afgestemd.

Er is echter een verschil in complexiteit inzake bedrijfsvoering tussen hogescholen en universiteiten. Naast de onderwijsopdracht ligt bij de universiteiten namelijk een grotere focus op onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening. De universiteiten werken daarenboven met een veel groter aandeel competitief verworven middelen.

Het voorliggend verslag wil een overzicht geven van de verschillende financieringsbronnen van de universiteiten en een financiële analyse maken van hun rekeningen voor het jaar 2008 en 2009.

Aangezien het hier een inhaalbeweging betreft, hebben we ervoor geopteerd om uitsluitend de reëel geboekte cijfers van 2008 en 2009 te vergelijken. In deze editie wordt er, in tegenstelling tot de verslaggeving over de werking van de hogescholen, geen vergelijking gemaakt met de begrote bedragen.

De opbouw en evolutie van het personeelsbestand van de universiteiten maakt evenmin deel uit van de huidige analyse. Om inzicht te krijgen in deze thematiek verwijzen we naar de jaarlijkse VLIR-publicatie "Statistische gegevens betreffende het personeel aan de Vlaamse universiteiten". Indien het nuttig of gewenst zou blijken om de personeelsformatie verder te analyseren, zal dit worden meegenomen in het volgende rapport.

De universiteiten hebben om redenen van goed bestuur zelf een interne controledienst ingesteld. Naast de controles door de bedrijfsrevisor en de regeringscommissaris worden de universiteiten jaarlijks onderworpen aan een gedetailleerde audit van de rekeningen door het Rekenhof en vallen alle handelingen die een budgettaire of financiële weerslag hebben onder het aanvullend toezicht van een afgevaardigde van Financiën. De meerwaarde van de voorliggende analyse en extra rapportering over de geaggregeerde jaarrekeningen bestaat erin dat het een nuttig instrument kan zijn bij de beleidsvoorbereiding.

1 Lijst van de universiteiten en de bijzondere universitaire instituten

1.1 Universiteiten

Om het toezicht op de 6 Vlaamse universiteiten uit te oefenen, benoemde de Vlaamse Regering, conform artikel 170 van het universiteitendecreet¹, een commissaris van de Vlaamse Regering bij iedere instelling. Eénzelfde commissaris kan bij meerdere universiteiten worden aangesteld.

Overeenkomstig artikel 173 van het universiteitendecreet dient de regeringscommissaris erover te waken dat het universiteitsbestuur geen enkele beslissing neemt die het financieel evenwicht van de instelling in gevaar brengt.

BENAMING UNIVERSITEIT	AFKORTING	ZETEL	REGERINGSCOMMISSARIS
Katholieke Universiteit Brussel	KUBrussel	1081 Brussel	Jozef De Cuyper
Katholieke Universiteit Leuven	KULeuven	3000 Leuven	Jozef De Cuyper
Universiteit Antwerpen	UA	2000 Antwerpen	Jan De Groof
Universiteit Gent	UGent	9000 Gent	Yannick De Clercq
Universiteit Hasselt	UHasselt	3590 Diepenbeek	Jan De Groof
Vrije Universiteit Brussel	VUB	1050 Elsene	Johan Dhondt

1.2 Bijzondere universitaire instituten

Er zijn 3 zogenaamde "Bijzondere universitaire instituten". Het zijn het Instituut voor Europese Studies, het Instituut voor Joodse Studies en het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer (artikel 169quater van het universiteitendecreet).

De Bijzondere universitaire instituten bezitten geen eigen rechtspersoonlijkheid. Zij vallen wat het toezicht betreft onder de bevoegdheid van de regeringscommissaris van de initiërende universiteit.

Voor het IJS en het IOB zijn zowel de inkomsten als de uitgaven opgenomen in de exploitatierekeningen van de initiërende universiteit, zijnde de UA. Voor het IES is dit niet het geval. Een uniforme benadering is in de toekomst aangewezen.

BENAMING BIJZONDER UNIVERSITAIR INSTITUUT	AFKORTING	ZETEL	REGERINGSCOMMISSARIS
Instituut voor Europese Studies	IES	1050 Elsene	Johan Dhondt
Instituut voor Joodse Studies	IJS	2000 Antwerpen	Jan De Groof
Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer	IOB	2000 Antwerpen	Jan De Groof

¹ Decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

2 Financieringsbronnen van de universiteiten

2.1 Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening

De inkomsten van de universiteiten worden gegenereerd via verschillende geldstromen. Wij merken op dat de overzichtstabellen van deze geldstromen die u hieronder vindt niet naadloos aansluiten bij de geaggregeerde resultatenrekening. Dit is toe te schrijven aan het feit dat de verschillende universiteiten bepaalde inkomsten niet op dezelfde wijze boeken.

2.1.1 Eerste geldstroom

De eerste geldstroom bestaat uit de toelagen van de Vlaamse overheid en vormt de basisfinanciering. Deze is bestemd voor de organisatie van het onderwijs en de personeelskosten van het benoemde personeel, in casu hoogleraren en administratief en technisch personeel.

In de tabel hieronder vindt u een overzicht van de verschillende onderdelen van de basisfinanciering en hun decretale basis.

Eerste geldstroom	Decretale basis*	2008	Procentueel	2009	Procentueel
Werkingsuitkeringen	UD art. 155	689.510.718,63	100,00%	703.755.925,11	100,00%
. Effectieve werkingsmiddelen	FD art. 30 - 34	639.113.860,10	92,69%	651.213.198,99	92,53%
. Aanvullende uitkering Humane wetenschappen	FD art. 40	1.019.000,00	0,15%	1.039.000,00	0,15%
. Werkgeversbijdragen	FD art. 41	23.544.660,00	3,41%	24.015.553,20	3,41%
. Aanmoedigingsfonds	FD art. 43 - 45	1.131.090,00	0,16%	2.305.161,41	0,33%
. Specifieke lerarenopleiding	UD art. 130quater	4.493.427,41	0,65%	4.578.802,48	0,65%
. Vordering vakantiegeld		20.208.681,12	2,93%	20.604.209,03	2,93%
Uitkeringen DGOS		3.757.216,04	100,00%	3.642.778,75	100,00%
. Opleidingskosten		3.600.000,01	95,82%	3.317.000,00	91,06%
. Huisvesting studenten		157.216,03	4,18%	325.778,75	8,94%
Investeringsuitkering	UD artt. 138 en 155	26.023.000,00	100,00%	26.921.000,00	100,00%
Sociale toelagen	UD artt. 140bis en 155	15.507.000,00	100,00%	15.662.070,00	100,00%
Andere overheidstoelagen en subsidies		4.811.764,00	100,00%	4.999.979,00	100,00%
Totaal eerste geldstroom		739.609.698,67	100,00%	754.981.752,86	100,00%

* FD financieringsdecreet van 14 maart 2008
 UD universiteitendecreet van 12 juni 1991
 RD rechtspositiedecreet van 19 maart 2003

2.1.1.1 Werkingsuitkeringen

Binnen de perken en volgens de voorwaarden van het financieringsdecreet² draagt de Vlaamse overheid met jaarlijkse uitkeringen bij in de financiering van de werking van de universiteiten.

Het globaal bedrag aan werkingsuitkeringen is als volgt opgebouwd:

2.1.1.1.1 Effectieve werkingsmiddelen

De werkingsmiddelen voor de universiteiten zijn samengesteld uit 4 componenten:

² Decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen: artikel 5 e.v.

- een onderwijssoeverel;
- een variabel onderwijsdeel;
- een onderzoeksoeverel;
- een variabel onderzoeksdeel.

Het variabel onderwijsdeel is de belangrijkste component.

De verhouding per instelling tussen enerzijds "onderwijssoeverel + variabel onderwijsdeel" en anderzijds "onderzoeksoeverel + variabel onderzoeksdeel" is gelijk aan 55% versus 45%.

Onderstaande tabel geeft de verdeling weer over de jaren 2008 en 2009 van de effectieve werkmiddelen met de absolute bedragen en de relatieve verdeling in percentages.

Effectieve werkmiddelen	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	5.372.019,91	0,84%	5.163.193,88	0,79%
. KULeuven	233.926.234,00	36,60%	239.937.327,32	36,84%
. UA	88.830.481,33	13,90%	89.511.026,30	13,75%
. UGent	206.224.226,32	32,27%	209.850.295,88	32,22%
. UHasselt	24.994.550,67	3,91%	25.469.447,13	3,91%
. VUB	79.766.347,87	12,48%	81.281.908,48	12,48%
Totaal	639.113.860,10	100,00%	651.213.198,99	100,00%

De effectieve werkmiddelen van de KUBrussel bevatten naast de decretaal voorziene toelage ook nog een bedrag vanuit de economische unie met de KULeuven (2 miljoen EURO) en een bedrag rugzakfinanciering (ca 1,6 miljoen EURO)³.

2.1.1.1.2 Aanvullende uitkering Humane wetenschappen

Het financieringsprobleem stelt zich duidelijker in de humane wetenschappen dan in de exacte wetenschappen. De wetenschapsfaculteiten kunnen immers veel vaker een beroep doen op de derde geldstroom en op contractonderzoek.

De universiteiten ontvangen daarom een aanvullende uitkering voor het versterken van het onderzoek in de volgende disciplines: de Historische wetenschappen, de Letteren en de Wijsbegeerte⁴. Een globaal bedrag wordt onder de universiteiten verdeeld op basis van het aandeel van elke universiteit in het aantal onderzoekers dat in die disciplines werkzaam is aan de betrokken universiteit en betaald wordt met andere financieringsbronnen dan de werkmiddelen, uitgedrukt in voltijdse equivalenten.

Aanvullende uitkering Humane wetenschappen	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	15.794,50	1,55%	9.870,50	0,95%
. KULeuven	425.636,30	41,77%	425.366,60	40,94%
. UA	165.281,80	16,22%	170.292,10	16,39%
. UGent	274.518,60	26,94%	283.023,60	27,24%
. UHasselt	3.464,60	0,34%	3.220,90	0,31%
. VUB	134.304,20	13,18%	147.226,30	14,17%
Totaal	1.019.000,00	100,00%	1.039.000,00	100,00%

³ In 2008 werd er door de Vlaamse overheid een lumpsum voorzien voor de kosten m.b.t. de aan andere instellingen overgedragen personeelsleden. Gedurende 5 jaar wordt er 1/5 van de som bij de werkmiddelen gevoegd.

⁴ Op basis van de ministeriële besluiten van 24 november 2008 en 22 juni 2009 betreffende de toekenning van aanvullende uitkeringen aan de universiteiten voor het versterken van het onderzoek in de humane wetenschappen voor respectievelijk de begrotingsjaren 2008 en 2009

2.1.1.1.3 Werkgeversbijdragen

De KUBrussel, de KULeuven, de UA, de UHasselt en de VUB ontvangen een uitkering als bijdrage in het dekken van de kosten die voortvloeien uit de hogere loonlasten die de universiteiten moeten dragen voor hun personeelsleden vermeld in de hoofdstukken IV en V van het universiteitendecreet, in vergelijking met de loonlast die de UGent als werkgever draagt.

De KUBrussel, de KULeuven en de VUB ontvangen daarenboven een uitkering als bijdrage in het dekken van de kosten van de door de instellingen gefinancierde aanvullende pensioenen voor de leden van het administratief en technisch personeel vermeld in artikel 107 van het universiteitendecreet, om voor die personeelsleden een pensioenregeling uit te werken die vergelijkbaar is met het pensioenstelsel van de openbare sector.

Werkgeversbijdragen	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	300.900,00	1,28%	306.918,00	1,28%
. KULeuven	16.522.980,00	70,18%	16.853.439,60	70,18%
. UA	945.540,00	4,02%	964.450,80	4,02%
. UGent	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. UHasselt	212.160,00	0,90%	216.403,20	0,90%
. VUB	5.563.080,00	23,63%	5.674.341,60	23,63%
Totaal	23.544.660,00	100,00%	24.015.553,20	100,00%

2.1.1.1.4 Aanmoedigingsfonds

De Vlaamse overheid voorziet in de financiering van een Aanmoedigingsfonds voor beleidsspeerpunten voor de universiteiten die voldoen aan de minimale instellingsnorm voor de onderwijssokkel. Uit onderstaande tabel blijkt dat de KUBrussel hiervoor niet in aanmerking komt.

De middelen van het Aanmoedigingsfonds worden door de universiteiten aangewend om gelijke kansen en diversiteit in het hoger onderwijs aan te moedigen en in het bijzonder de maatregelen te nemen die de instroom en de doorstroom bevorderen van studenten uit bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs.

De bedragen worden verdeeld over de verschillende universiteiten op basis van het aandeel van de onderwijssokkel voor elke instelling binnen de globale onderwijssokkel van de universiteiten.

Aanmoedigingsfonds	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	308.678,39	27,29%	630.343,69	27,34%
. UA	209.680,91	18,54%	428.439,84	18,59%
. UGent	308.678,39	27,29%	630.343,69	27,34%
. UHasselt	104.022,81	9,20%	210.252,96	9,12%
. VUB	200.029,50	17,68%	405.781,23	17,60%
Totaal	1.131.090,00	100,00%	2.305.161,41	100,00%

2.1.1.1.5 Specifieke lerarenopleiding

De universiteiten ontvangen extra werkingsmiddelen voor de organisatie van de specifieke lerarenopleiding. De verdeling van het gezamenlijk bedrag gebeurt pro rata de in het voorlaatst afgelopen academiejaar verworven credits in de lerarenopleidingen van een bepaalde instelling.

Specifieke lerarenopleiding	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	2.168.219,90	48,25%	2.229.993,90	48,70%
. UA	526.854,47	11,73%	465.716,11	10,17%
. UGent	1.367.756,38	30,44%	1.320.738,63	28,84%
. UHasselt	78.060,54	1,74%	76.006,44	1,66%
. VUB	352.536,12	7,85%	486.347,40	10,62%
Totaal	4.493.427,41	100,00%	4.578.802,48	100,00%

2.1.1.1.6 Vordering vakantiegeld

Op basis van prestaties van het voorbije jaar hebben de personeelsleden van de universiteit recht op de uitbetaling van vakantiegeld in het volgende jaar.

De subsidies van de Vlaamse overheid voor de werkingstoelage en de sociale sector dekken alleen het vakantiegeld van het lopende jaar. Daarom wordt een vordering geboekt tegenover de Vlaamse overheid.

De vordering is dus opgezet als compensatie voor het in kost boeken van de provisie vakantiegeld voor de personeelsleden van de afdeling werking en sociale sector: een kost die niet wordt gecompenseerd door een evenredige verhoging van de werkingstoelage van dat jaar.

Vordering vakantiegeld	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	276.354,53	1,37%	261.740,77	1,27%
. KULeuven	1.009.249,00	4,99%	399.699,00	1,94%
. UA	123.442,21	0,61%	163.968,44	0,80%
. UGent	8.991.012,00	44,49%	9.974.102,87	48,41%
. UHasselt	57.323,50	0,28%	71.238,90	0,35%
. VUB	9.751.299,88	48,25%	9.733.459,05	47,24%
Totaal	20.208.681,12	100,00%	20.604.209,03	100,00%

2.1.1.2 Uitkeringen DGOS

Ieder jaar wordt binnen het VLIR-UOS-budget een bedrag voor de Vlaamse universiteiten voorzien ter compensatie van de kosten verbonden aan de opleiding van studenten afkomstig uit ontwikkelingslanden. De verdeling van deze toelage gebeurt op basis van studentenaantallen. Voor beursstudenten wordt een hoger bedrag uitbetaald.

Als gevolg van een verkeerde boeking dienden we bij één universiteit een correctie uit te voeren van het bij "DGOS uitkeringen" vermelde bedrag.

Opleidingskosten	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	17.823,73	0,50%	26.010,44	0,78%
. KULeuven	1.262.484,97	35,07%	1.300.687,08	39,21%
. UA	333.760,41	9,27%	370.024,83	11,16%
. UGent	947.720,52	26,33%	881.888,65	26,59%
. UHasselt	163.265,01	4,54%	106.635,52	3,21%
. VUB	874.945,37	24,30%	631.753,48	19,05%
Totaal	3.600.000,01	100,00%	3.317.000,00	100,00%

Huisvesting studenten	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KULeuven	157.216,03	100,00%	161.501,92	49,57%
. VUB	0,00	0,00%	164.276,83	50,43%
Totaal	157.216,03	100,00%	325.778,75	100,00%

2.1.1.3 Investeringsuitkeringen

Binnen de perken en volgens de modaliteiten bepaald in het universiteitendecreet⁵ draagt de Vlaamse overheid met jaarlijkse uitkeringen bij in de financiering van de investeringen van de universiteiten.

Investeringsuitkeringen	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	166.000,00	0,64%	171.000,00	0,64%
. KULeuven	10.840.000,00	41,66%	11.215.000,00	41,66%
. UA	3.202.000,00	12,30%	3.311.000,00	12,30%
. UGent	7.554.000,00	29,03%	7.816.000,00	29,03%
. UHasselt	697.000,00	2,68%	721.000,00	2,68%
. VUB	3.564.000,00	13,70%	3.687.000,00	13,70%
Totaal	26.023.000,00	100,00%	26.921.000,00	100,00%

2.1.1.4 Sociale toelagen

De Vlaamse overheid draagt jaarlijks met een toelage bij in de financiering van de sociale voorzieningen voor studenten.

Sociale toelagen	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	188.000,00	1,21%	189.880,00	1,21%
. KULeuven	5.042.000,00	32,51%	5.092.420,00	32,51%
. UA	2.219.000,00	14,31%	2.241.190,00	14,31%
. UGent	5.395.000,00	34,79%	5.448.950,00	34,79%
. UHasselt	607.000,00	3,91%	613.070,00	3,91%
. VUB	2.056.000,00	13,26%	2.076.560,00	13,26%
Totaal	15.507.000,00	100,00%	15.662.070,00	100,00%

2.1.1.5 Andere overheidstoelagen en subsidies

2.1.1.5.1 Vormingsfonds

In het kader van het Sectoraal Vormingsfonds hoger onderwijs worden er subsidies toegekend die een bijdrage zijn in de kosten van de organisatie van nieuwe opleidings- en vormingsinitiatieven voor het personeel van de hogeronderwijsinstellingen⁶. De verleende subsidie kan ten hoogste 50% van de gemaakte kosten dekken.

De subsidies voor 2007 en 2008 werden samen uitbetaald in 2008.

Vormingsfonds	2007	Procentueel	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	3.196,82	0,60%	3.269,77	0,58%	3.308,62	0,58%
. KULeuven	217.089,49	40,72%	206.523,97	36,70%	208.978,07	36,70%
. UA	69.042,30	12,95%	78.426,18	13,94%	79.358,12	13,94%
. UGent	164.313,10	30,82%	182.067,08	32,35%	184.230,58	32,35%
. UHasselt	17.484,41	3,28%	22.067,41	3,92%	22.329,64	3,92%
. VUB	62.000,43	11,63%	70.424,82	12,51%	71.261,67	12,51%
Totaal	533.126,55	100,00%	562.779,23	100,00%	569.466,70	100,00%

⁵ Decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 138

⁶ Op basis van de ministeriële besluiten van 7 december 2007, 9 oktober 2008 en 4 juni 2009 betreffende de verdeling van de dotatie van het Sectoraal Vormingsfonds voor het hoger onderwijs voor respectievelijk de begrotingsjaren 2007, 2008 en 2009

2.1.1.5.2 Brusselfonds

De Vlaamse overheid kent via het Vlaams Overlegplatform Hoger Onderwijs Brussel (VLOPHOB) subsidies toe aan projecten van Brusselse hogeronderwijsinstellingen. Het gaat om onderwijsflankerende maatregelen met als doel de grootstedelijke context te compenseren.

Brusselfonds	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. VUB	910.000,00	100,00%	552.000,00	100,00%
Totaal	910.000,00	100,00%	552.000,00	100,00%

De HUB-KUBrussel krijgt geen middelen uit het Brusselfonds. Deze gaan naar de HUB-EHSAL.

2.1.1.5.3 Limburg Sterk Merk (LSM)

Limburg Sterk Merk staat in voor de projectfinanciering van initiatieven die een bijdrage leveren aan de evenwichtige ontwikkeling van de provincie Limburg.

Limburg Sterk Merk	2008	2009
. UHasselt	107.400,00	487.300,00

2.1.1.5.4 Kind en Gezin

De kinderdagverblijven van de universiteiten werken met eigen middelen maar daarnaast ook met middelen van Kind en Gezin (K&G). Het bedrag van deze overheidstoelage wordt bepaald op basis van het aantal opgevangen kinderen.

Kind en Gezin	2008	Procentueel	2009	Procentueel
KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	3.175.954,41	57,25%	3.409.204,70	60,71%
. UA	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. UGent	934.649,46	16,85%	923.510,78	16,45%
. UHasselt	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. VUB	1.437.236,97	25,91%	1.282.898,04	22,85%
Totaal	5.547.840,84	100,00%	5.615.613,52	100,00%

2.1.1.5.5 Beleidsdomein Welzijn

Via het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) wordt er subsidiëring ontvangen voor de aangeboden dienstverlening vanuit het beleidsdomein Welzijn van de Vlaamse overheid. De toelage wordt berekend op basis van het personeel dat het CAW tewerkstelt of waar het voor verantwoordelijk is.

CAW	2008	2009
. VUB	240.000,00	276.000,00

2.1.1.5.6 Cooperation International

De Cooperation International verleent een subsidie voor socio-culturele hulp.

Cooperation International	2008	2009
. VUB	102.060,00	164.277,00

2.1.2 Tweede geldstroom

De tweede geldstroom is die van publieke fondsen en beurzen bestemd voor basisonderzoek. Universiteiten en aspirant bursalen kunnen er projectgeld en beurzen mee aanvragen voor onderzoek dat op zich niet streeft naar directe toepassingen.

In de tabel hieronder vindt u een overzicht van de verschillende onderdelen van de tweede geldstroom en hun decretale basis.

Tweede geldstroom	Decretale basis*	2008	Procentueel	2009	Procentueel
Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF)		125.829.100,40	100,00%	138.814.499,60	100,00%
. BOF - toelage	UD art. 168 + BOF-besluit	102.258.900,80	81,27%	105.494.499,60	76,00%
. Methusalem-financiering		15.241.299,80	12,11%	20.532.000,00	14,79%
. BOF - ZAP		3.028.899,80	2,41%	4.587.000,00	3,30%
. Bijkomende middelen		2.500.000,00	1,99%	2.548.000,00	1,84%
. Tenure Track		2.800.000,00	2,23%	5.653.000,00	4,07%
Interuniversitaire attractiepolen (IUAP)		12.424.210,90	100,00%	13.907.778,90	100,00%
Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO)		83.109.348,41	100,00%	83.520.542,66	100,00%
Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT)	DW&I	2.164.522,05	100,00%	2.344.591,11	100,00%
Totaal tweede geldstroom		223.527.181,76	100,00%	238.587.412,27	100,00%

* UD universiteitendecreet van 12 juni 1991

BOF BVR van 12-12-2008 houdende wijziging van het BVR van 8-9-2000 betreffende de financiering van de Bijzondere Onderzoeksfondsen aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap

DW&I Decreet van 30-4-2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid

We merken op dat er van het totaalbedrag van de Bijzondere Onderzoeksfondsen in 2009 een bedrag van 573.000 EUR afgetrokken moet worden. Dit is het gevolg van een correctie voor 2008 die werd opgenomen in de jaarrekening 2009 van de UGent. Het totaalbedrag van de Bijzondere Onderzoeksfondsen 2009 is dan 138.241.199,60 EUR.

In bijkomende orde merken we op dat er in de jaarrekeningen 2008 en 2009 van de UGent ook een dotatie van de Nationale Bank wordt geteld bij de Bijzondere Onderzoeksfondsen. Het gaat om een bedrag van 207.810 EUR.

2.1.2.1 Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF)

Via de Bijzondere Onderzoeksfondsen beschikt elke universiteit over de middelen voor financiering van fundamenteel onderzoek. De verdeling gebeurt op basis van een verdeelsleutel, waarin onder meer het aantal masterdiploma's, doctoraatsdiploma's, publicaties en citaties een rol spelen. De verdeelsleutel van het lopende jaar wordt door AHOVOS⁷ berekend en gepubliceerd.

De hoofdmoot van de BOF-financiering is ingeschreven op de onderwijsbegroting. Het departement EWI⁸ is verantwoordelijk voor enkele financieringskanalen binnen de middelen van het BOF, met name de Methusalem-financiering, het BOF-ZAP, de bijkomende middelen en de tenure track.

Elke instelling voert een eigen onderzoeksbeleid, waarbij men zowel projecten als mandaten financiert. De onderzoeksraad van de universiteit staat in voor het beleid van het BOF.

2.1.2.1.1 BOF-toelage

Elke universiteit ontvangt een toelage voor het Bijzonder Onderzoeksfonds vanwege de overheid.

⁷ Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen

⁸ Economie, Wetenschap en Innovatie

BOF-toelage	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	231.700,00	0,23%	277.800,00	0,26%
. KULeuven	43.660.200,60	42,70%	45.122.199,80	42,77%
. UA	11.962.600,00	11,70%	13.136.200,00	12,45%
. UGent	32.888.700,00	32,16%	32.545.600,00	30,85%
. UHasselt	2.108.999,80	2,06%	3.060.600,20	2,90%
. VUB	11.406.700,40	11,15%	11.352.099,60	10,76%
Totaal	102.258.900,80	100,00%	105.494.499,60	100,00%

2.1.2.1.2 Methusalem-financiering

Zelfs de meest ervaren wetenschappers blijven sterk afhankelijk van projectfinanciering en besteden kostbare tijd aan het zoeken naar noodzakelijke financiering voor hun onderzoeksgroepen. Daarom werd in 2006 de Methusalem-financiering gecreëerd.

Het Methusalem-programma geeft aan excellente onderzoekers die tijdens hun loopbaan hebben aangetoond dat ze een onderzoeksgroep kunnen leiden een langlopende vorm van persoonsgebonden financiering om hen minder afhankelijk te maken van externe projectmatige financiering.

Het budget van Methusalem werd in de periode 2006-2010 stapsgewijs opgebouwd.

De universiteiten krijgen de verantwoordelijkheid om hun meest uitmuntende onderzoekers te selecteren.

Methusalem	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	6.512.710,40	42,73%	8.856.189,60	43,13%
. UA	1.775.492,00	11,65%	2.563.108,00	12,48%
. UGent	4.898.027,00	32,14%	6.336.972,80	30,86%
. UHasselt	330.941,60	2,17%	579.358,40	2,82%
. VUB	1.724.128,80	11,31%	2.196.371,20	10,70%
Totaal	15.241.299,80	100,00%	20.532.000,00	100,00%

De cijfers met betrekking tot de subsidie 2008 voor de Bijzondere Onderzoeksfondsen in het kader van het Methusalem-programma wijken af van de cijfers opgenomen in het ministerieel besluit van 12 maart 2008. Naar aanleiding van een herindexatie ter gelegenheid van de tweede begrotingscontrole 2008 werd de subsidie bij ministerieel besluit van 5 december 2008 namelijk verhoogd met 48.000 EURO.

2.1.2.1.3 BOF-ZAP

Het BOF-besluit creëert ruimte voor de aanstelling van bijkomende ZAP-mandaten met voornamelijk een onderzoeksoopdracht, steeds echter in combinatie met een beperkte onderwijsopdracht om de koppeling tussen onderwijs en onderzoek te verzekeren. Deze mandaten zijn voorbehouden voor aanstellingen van 80% en meer. Er wordt een groeppad over meerdere jaren voorzien.

BOF - ZAP	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	1.294.318,40	42,73%	1.978.481,60	43,13%
. UA	352.832,00	11,65%	570.168,00	12,43%
. UGent	973.271,00	32,13%	1.418.728,80	30,93%
. UHasselt	65.773,60	2,17%	128.126,40	2,79%
. VUB	342.704,80	11,31%	491.495,20	10,71%
Totaal	3.028.899,80	100,00%	4.587.000,00	100,00%

De cijfers met betrekking tot de subsidie 2008 voor de aanstelling van bijkomende ZAP-mandaten wijken af van de cijfers opgenomen in het ministerieel besluit van 12 maart 2008. Naar aanleiding van een herindexatie ter gelegenheid van de tweede begrotingscontrole 2008 werd de subsidie, bij ministerieel besluit van 5 december 2008, namelijk verhoogd met 8.000 EURO.

2.1.2.1.4 Bijkomende middelen

Via de ministeriële besluiten van respectievelijk 15 februari 2008 en 23 juni 2009 werden er in 2008 en 2009 bijkomende middelen toegekend aan de Bijzondere Onderzoeksfondsen.

Bijkomende middelen	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	1.068.200,00	42,73%	1.099.000,00	43,13%
. UA	291.200,00	11,65%	322.100,00	12,64%
. UGent	803.600,00	32,14%	781.700,00	30,68%
. UHasselt	54.300,00	2,17%	74.000,00	2,90%
. VUB	282.700,00	11,31%	271.200,00	10,64%
Totaal	2.500.000,00	100,00%	2.548.000,00	100,00%

2.1.2.1.5 Tenure track

Sinds 2008 hebben de universiteiten de optie om hun postdoctorale onderzoekers te laten instappen in een transparant tenure track-systeem waarbij een vaste benoeming volgt indien de mandaathouder voldoet aan duidelijke, vooraf bepaalde benoemingscriteria.

Tenure track-docenten worden aangesteld voor een termijn van ten hoogste 5 jaar vooraleer ze benoemd worden in de graad van hoofddocent zonder nieuwe vacature. Voorwaarde is daarbij dat ze een gunstige beoordeling van hun academisch dossier krijgen. Het universiteitsbestuur legt vooraf de criteria vast voor de beoordeling van de docenten in het tenure track-stelsel en maakt deze in de universiteit bekend.

Tenure Track	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	1.198.680,00	42,81%	2.436.220,00	43,10%
. UA	325.360,00	11,62%	697.440,00	12,34%
. UGent	900.760,00	32,17%	1.754.540,00	31,04%
. UHasselt	60.480,00	2,16%	155.120,00	2,74%
. VUB	314.720,00	11,24%	609.680,00	10,79%
Totaal	2.800.000,00	100,00%	5.653.000,00	100,00%

2.1.2.2 Interuniversitaire attractiepolen (IUAP)

Het federale programma 'Interuniversitaire Attractiepolen' beoogt netwerken van onderzoeksgroepen aan beide kanten van de taalgrens samen te brengen, hun kritische massa te vergroten en hun internationale positie te versterken. Het is het enige programma voor de financiering van wetenschappelijke samenwerking tussen beide landsgedeelten.

Een IUAP krijgt in principe financiering voor 5 jaar. Daarna volgt een evaluatie die aanleiding kan zijn om het netwerk opnieuw te financieren.

De middelen worden verdeeld volgens de verhouding 56% Vlaamse overheid en 44% Franse Gemeenschap. Vervolgens wordt de BOF-sleutel gebruikt voor de verdeling over de Vlaamse universiteiten.

IUAP	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	5.740.337,00	46,20%	5.977.298,00	42,98%
. UA	1.351.342,89	10,88%	1.818.101,48	13,07%
. UGent	3.695.699,00	29,75%	4.325.966,00	31,10%
. UHasselt	284.339,59	2,29%	281.462,99	2,02%
. VUB	1.352.492,42	10,89%	1.504.950,43	10,82%
Totaal	12.424.210,90	100,00%	13.907.778,90	100,00%

2.1.2.3 Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO)

Het FWO is een onafhankelijk agentschap dat fundamenteel onderzoek in Vlaanderen ondersteunt voor alle disciplines, met inbegrip van samenwerkingsverbanden tussen de Vlaamse universiteiten en andere onderzoeksinstituten.

Het FWO financiert excellente en beloftevolle onderzoekers alsook onderzoeksprojecten na een interuniversitaire competitie en een evaluatie door binnen- en buitenlandse experts.

FWO	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	66.262,00	0,08%	5.453,00	0,01%
. KULeuven	39.164.655,00	47,12%	44.918.266,00	53,78%
. UA	9.894.709,06	11,91%	10.422.114,22	12,48%
. UGent	24.652.993,00	29,66%	14.916.479,00	17,86%
. UHasselt	1.270.236,06	1,53%	1.357.432,00	1,63%
. VUB	8.060.493,29	9,70%	11.900.798,44	14,25%
Totaal	83.109.348,41	100,00%	83.520.542,66	100,00%

2.1.2.4 Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT)

Het IWT focust op doctoraatsbeurzen voor strategisch basisonderzoek met een economische finaliteit.

Per verworven IWT-specialisatiebeurs ontvangt de universiteit een benchfee ter ondersteuning van de werkkost van de bursaal.

IWT	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	1.147.496,00	53,01%	1.219.267,00	52,00%
. UA	163.254,98	7,54%	179.823,20	7,67%
. UGent	819.823,00	37,88%	919.142,00	39,20%
. UHasselt	33.948,07	1,57%	26.358,91	1,12%
. VUB	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Totaal	2.164.522,05	100,00%	2.344.591,11	100,00%

2.1.3 Derde geldstroom

De derde geldstroom is die voor toegepast wetenschappelijk onderzoek. Samen met of op vraag van bedrijven, overheden of particulieren gaan wetenschappers op zoek naar interessante toepassingen of innovaties.

Deze geldstroom is minder strak afgelijnd. Hiervan zullen we dan ook enkel de meest prominente onderdelen belichten.

Derde geldstroom	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. Federale overheid exclusief IUAP	28.427.780,00	11,98%	38.035.178,00	13,93%
. Vlaamse overheid	115.540.479,00	48,68%	145.356.365,00	53,23%
. Steden en provincies	1.536.513,00	0,65%	1.843.537,00	0,68%
. Internationale organen	85.507.078,00	36,03%	84.764.109,00	31,04%
. Andere overheidsbijdragen voor toegepast wetenschappelijk onderzoek	6.331.775,00	2,67%	3.060.125,00	1,12%
Totaal	237.343.625,00	100,00%	273.059.314,00	100,00%

2.1.3.1 Federale overheid exclusief IUAP

In het Bulletin der Aanbestedingen worden er regelmatig onderzoeksoproepen gepubliceerd door allerlei federale administraties en instanties. Het uit te voeren onderzoek is dan ook uitermate beleidsgericht en de onderzoeksresultaten dienen geschikt te zijn voor beleidstoepassing.

Federale overheid exclusief IUAP	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	93.936,00	0,33%	42.301,00	0,11%
. KULeuven	3.729.225,00	13,12%	9.327.309,00	24,52%
. UA	2.189.585,72	7,70%	3.856.675,40	10,14%
. UGent	19.684.722,00	69,24%	20.928.537,00	55,02%
. UHasselt	501.619,24	1,76%	235.233,52	0,62%
. VUB	2.228.691,82	7,84%	3.645.121,83	9,58%
Totaal	28.427.779,78	100,00%	38.035.177,75	100,00%

2.1.3.2 Vlaamse overheid

2.1.3.2.1 Industriële Onderzoeksfondsen (IOF)

Het Industrieel Onderzoeksfonds, onder beheer van de IOF-Raad, sluit aan bij het valorisatiebeleid en slaat een brug tussen het strategisch basisonderzoek, technologische innovatie en industriële samenwerking.

De verdeling van de dotatie voor het Industrieel Onderzoeksfonds van de verschillende universiteiten gebeurt via versleuteling. Sommige associaties beslisten om de dotatie op associatieniveau te houden, andere beslisten ze bij de universiteit onder te brengen.

IOF	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. Associatie KULeuven	7.588.600,00	45,30%	7.817.400,00	46,14%
. UA	1.842.200,00	11,00%	1.862.400,00	10,99%
. UGent	4.963.900,00	29,63%	4.993.600,00	29,47%
. Associatie Universiteit Hogescholen Limburg	373.100,00	2,23%	341.814,00	2,02%
. VUB	1.985.000,00	11,85%	1.928.300,00	11,38%
Totaal	16.752.800,00	100,00%	16.943.514,00	100,00%

De cijfers voor 2008 wijken af van het ministerieel besluit van 15 mei 2008 wegens een herindexatie ter gelegenheid van de tweede begrotingscontrole 2008. De subsidie werd bij ministerieel besluit van 5 december 2008 verhoogd met 55.000 EUR.

2.1.3.3 Steden en provincies

Steden en provincies	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	428.440,00	27,88%	497.610,00	26,99%
. UA	349.254,30	22,73%	460.871,27	25,00%
. UGent	408.754,00	26,60%	477.604,00	25,91%
. UHasselt	326.178,65	21,23%	249.779,39	13,55%
. VUB	23.886,25	1,55%	157.672,61	8,55%
Totaal	1.536.513,20	100,00%	1.843.537,27	100,00%

2.1.3.4 Internationale organen

2.1.3.4.1 Europese Unie

Het Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische Ontwikkeling (European Framework Programme) is het belangrijkste instrument van de Europese Unie voor het financieren van onderzoek in Europa. Het huidige, Zevende programma (7KP) loopt van 2007 tot 2013.

Buiten de Europese kaderprogramma's worden door de verschillende directoraten-generaal van de Europese Commissie een aantal programma's voorzien voor onderzoeksfinanciering. Er zijn ook een aantal financieringsinstellingen die, al dan niet in samenwerking met de Europese Commissie, onderzoeksinitiatieven financieel ondersteunen.

Europese Unie	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	35.453.909,00	44,22%	26.221.765,00	33,48%
. UA	4.466.281,92	5,57%	3.127.166,63	3,99%
. UGent	31.314.841,00	39,06%	31.592.928,00	40,33%
. UHasselt	2.029.652,71	2,53%	1.980.085,75	2,53%
. VUB	6.902.594,98	8,61%	15.410.289,23	19,67%
Totaal	80.167.279,61	100,00%	78.332.234,61	100,00%

2.1.4 Vierde geldstroom

Onder de vierde geldstroom verstaan we de samenwerking met de privésector, inclusief de wetenschappelijke dienstverlening. Dit laatste staat naast het academisch onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek als derde grote opdracht ingeschreven in het universiteitendecreet.

Vierde geldstroom	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. Contractonderzoek met de privésector	70.268.681,00	51,37%	73.818.776,00	50,60%
. Onderzoek met de privésector met overheidssteun	12.350.287,00	9,03%	13.036.250,00	8,94%
. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)	13.140.509,85	9,61%	12.013.488,00	8,23%
. Valoriseringsonderzoeksresultaten	41.027.964,07	29,99%	47.026.233,05	32,23%
Totaal	136.787.441,92	100,00%	145.894.747,05	100,00%

2.1.4.1 Contractonderzoek met de privésector

Universiteiten sluiten met organisaties en bedrijven contracten af waarin wordt vastgelegd dat de universiteit tegen een financiële tegenprestatie onderzoek uitvoert voor deze organisatie of dit bedrijf.

De middelen die rechtstreeks afkomstig zijn van de industrie en die verworven zijn door strategische onderzoekscentra (SOC's) voor het onderzoek of onderzoeksgedeelte dat wordt uitgevoerd in de met dat strategisch onderzoekscentrum geassocieerde onderzoeksgroepen van de associatie/universiteit, worden in rekening gebracht als die inkomsten gebaseerd zijn op een contract met een handelsvennootschap en er een zichtbare overhead uitbetaald wordt aan de associatie/universiteit.

De inkomsten van onderzoekscontracten onder beheer van de strategische onderzoekscentra komen ten goede aan de onderzoeksploegen van de associatie/universiteit.

De overhead op deze contracten worden 50/50 verdeeld door de associatie/universiteit en het strategisch onderzoekscentrum.

De associaties/universiteiten hebben inkomsten uit 3 SOC's:

- het Vlaams Instituut voor Breedbandtechnologie (IBBT);
- het Interuniversitair Instituut voor Micro-Electronica (IMEC);
- het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB).

Voor 2008 en 2009 werden de volgende inkomsten genoteerd:

IBBT	2008	2009	stijging/daling
. KUBrussel	0,00	0,00	0,00
. KULeuven	0,00	0,00	0,00
. UA	207.296,12	106.648,33	-100.647,79
. UGent	3.135.496,28	3.536.417,90	400.921,62
. UHasselt	0,00	0,00	0,00
. VUB	363.744,00	274.324,26	-89.419,74
Totaal	3.706.536,40	3.917.390,49	210.854,09

IMEC	2008	2009	stijging/daling
. KUBrussel	0,00	0,00	0,00
. KULeuven	0,00	0,00	0,00
. UA	0,00	0,00	0,00
. UGent	3.221.481,00	1.550.507,92	-1.670.973,08
. UHasselt	1.195.211,00	1.028.294,43	-166.916,57
. VUB	144.181,00	0,00	-144.181,00
Totaal	4.560.873,00	2.578.802,35	-1.982.070,65

VIB	2008	2009	stijging/daling
. KUBrussel	0,00	0,00	0,00
. KULeuven	5.441.563,00	6.109.855,00	668.292,00
. UA	660.258,00	553.559,00	-106.699,00
. UGent	6.055.743,00	7.141.120,00	1.085.377,00
. UHasselt	0,00	0,00	0,00
. VUB	1.207.229,00	1.574.041,00	366.812,00
Totaal	13.364.793,00	15.378.575,00	2.013.782,00

2.1.4.2 Onderzoek met de privésector met overheidssteun

Onderzoek met de privésector met overheidssteun	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	6.431.390,00	52,07%	6.655.708,00	51,06%
. UA	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. UGent	3.133.363,00	25,37%	5.066.200,00	38,86%
. UHasselt	166.250,00	1,35%	120.684,00	0,93%
. VUB	2.619.284,00	21,21%	1.193.658,00	9,16%
Totaal	12.350.287,00	100,00%	13.036.250,00	100,00%

2.1.4.3 Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)

Wetenschappelijke dienstverlening omvat alle prestaties ten behoeve van derden, tegen vergoeding geleverd door de diensten van de universiteit of hieraan verbonden personen in uitoefening van hun opdracht aan de universiteit en die voortvloeien uit aan de universiteit aanwezige kennis, resultaten van wetenschappelijk onderzoek of technologie.

Deze prestaties worden zonder contract uitgevoerd of rangschikken zich binnen langlopende raamovereenkomsten.

Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	17.779,00	0,14%	2.755,00	0,02%
. KULeuven	4.934.303,00	37,55%	4.177.792,00	34,78%
. UA	802.463,85	6,11%	1.710.121,00	14,24%
. UGent	7.385.964,00	56,21%	6.066.189,00	50,49%
. UHasselt	0,00	0,00%	56.631,00	0,47%
. VUB	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Totaal	13.140.509,85	100,00%	12.013.488,00	100,00%

De verklaring voor het relatief lage bedrag voor wetenschappelijke dienstverlening zonder contract aan de KULeuven is dat daar in principe voor elke overeenkomst een contract opgemaakt wordt, zodat de post dienstverlening zonder contract in theorie 0 EUR zou moeten bedragen. In de praktijk blijkt dat dit ondanks alle inspanningen ter zake niet helemaal lukt.

2.1.4.4 Valorisatie onderzoeksresultaten

Valorisatie of 'technologie' transfer is de terbeschikkingstelling van (intellectuele) eigendomsrechten op universitaire kennis door verkoop of het verlenen van de toestemming tot het gebruik ervan, aan derden (waaronder overheid en bedrijven). Op die manier wordt aan derden toegestaan deze kennis verder te ontwikkelen tot een product (in de ruimste zin van het woord) dat vervolgens wordt gecommmercialiseerd, al dan niet door dezelfde partner.

Valorisatie onderzoeksresultaten	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	38.721.189,00	94,38%	45.561.587,00	96,89%
. UA	12.557,67	0,03%	6.104,50	0,01%
. UGent	1.767.700,00	4,31%	1.252.313,00	2,66%
. UHasselt	12.165,40	0,03%	4.117,74	0,01%
. VUB	514.352,00	1,25%	202.110,81	0,43%
Totaal	41.027.964,07	100,00%	47.026.233,05	100,00%

In bovenstaande tabel stemmen de bedragen voor valorisatie van onderzoeksresultaten van de VUB niet overeen met deze opgenomen in de jaarrekeningen 2008 en 2009.

In de boekhouding 2008 waren de opbrengsten nog niet volledig afgestemd op de voorstelling van het nieuwe decreet. De opbrengsten voor valorisatie waren in 2008 mee geboekt onder contractonderzoek met de privésector. Analytisch kon men de valorisatie-inkomsten wel afleiden uit de projectcodes.

In 2009 zijn er boekingen gebeurd op code 703301 die geen valorisatie-inkomsten waren. Bijgevolg zijn deze afgetrokken van de cijfers gerapporteerd in de jaarrekening.

2.1.5 Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening

De financiële bijdrage van de overheid is niet de enige inkomstenbron van de universiteiten. Andere bronnen zijn o.a. de inschrijvingsgelden van studenten, de huuropbrengsten van de sociale sector, de opbrengsten van studentenrestaurants en de opbrengsten van boeken en cursussen.

Andere opbrengsten	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	940.000,00	0,95%	1.040.481,00	0,72%
. KULeuven	33.040.634,00	33,27%	57.296.888,00	39,54%
. UA	22.352.289,72	22,50%	25.239.204,15	17,42%
. UGent	25.804.576,00	25,98%	40.078.767,00	27,66%
. UHasselt	6.435.071,76	6,48%	7.253.054,18	5,01%
. VUB	10.749.384,90	10,82%	13.998.516,00	9,66%
Totaal	99.321.956,38	100,00%	144.906.910,33	100,00%

2.2 Giften, schenkingen en legaten

De universiteiten kunnen naast de 4 geldstromen en de andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening ook uit andere bronnen middelen aantrekken voor de financiering van onderwijs en onderzoek. Dit kan door middel van externe fondsenwerving.

Externe fondsenwerving met fiscale voordelen voor de schenker kan gebeuren onder de vorm van een gift. De universiteiten kunnen zowel roerende als onroerende giften aanvaarden en zowel bestemde als onbestemde giften.

Leerstoelen in het kader van onderwijs en/of onderzoek die gefinancierd worden door een extern organisme worden beschouwd als een bestemde gift.

Personen, verenigingen of bedrijven kunnen bij middel van een schenking leergangen steunen. Leergangen hebben tot doel de universiteit de mogelijkheid te bieden – naast haar reguliere onderwijs – bepaalde thema's in haar onderwijsaanbod te belichten die vanuit wetenschappelijk, filosofisch of maatschappelijk oogpunt belangrijk zijn. Het initiatief tot organisatie van een leergang kan uitgaan van de schenker zelf of van de universiteit die de potentiële schenker benadert.

Giften, schenkingen en legaten	2008	Procentueel	2009	Procentueel
. KUBrussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. KULeuven	12.672.880,00	87,41%	9.228.756,00	71,20%
. UA	635.435,21	4,38%	546.151,48	4,21%
. UGent	4.515,00	0,03%	0,00	0,00%
. UHasselt	258.314,20	1,78%	1.091.901,42	8,42%
. VUB	927.658,49	6,40%	2.094.452,00	16,16%
Totaal	14.498.802,90	100,00%	12.961.260,90	100,00%

Hierboven werden de inkomsten die de universiteiten genereren, geanalyseerd op basis van de verschillende onderdelen waaruit een bepaalde geldstroom theoretisch is samengesteld.

In de praktijk stellen we vast dat deze theoretische cijfers niet zo maar reconcilieerbaar zijn met de cijfers in de hiernavolgende globale resultatenrekeningen van 2008 en 2009. De universiteiten splitsen bepaalde inkomstenbronnen op over verschillende posten in functie van de plaats waar de uitgaven gebeuren. Daarenboven worden niet alle inkomstenbronnen door de universiteiten op dezelfde wijze geboekt.

Hieronder vindt u een niet-exhaustieve lijst van voorbeelden:

- **Vordering vakantiegeld:**

Een aantal instellingen boekt de 'vordering vakantiegeld' onder de werkingsuitkeringen, een andere instelling boekt dit onder DGOS, etc...

- **Vormingsfonds:**

Een universiteit brengt de middelen voor het vormingsfonds onder in afdeling I bij de werkingsuitkeringen, een andere in afdeling I onder 'Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening' en een derde boekt dit in afdeling V, etc...

- **BOF:**

Een universiteit boekt bij het BOF ook een dotatie van de Nationale Bank.

- **Valorisatie onderzoeksresultaten:**

Bij één universiteit stemmen de bedragen voor de valorisatie van onderzoeksresultaten in het bovenstaand overzicht niet overeen met deze opgenomen in de jaarrekeningen 2008 en 2009. In de boekhouding 2008 waren de opbrengsten nog niet volledig afgestemd op de voorstelling van het nieuwe decreet. De opbrengsten voor valorisatie waren in 2008 mee geboekt onder contractonderzoek met de privésector. In 2009 zijn er boekingen gebeurd op code 703301 die geen valorisatie-inkomsten waren.

3 Financiële analyse van de jaarrekeningen van de universiteiten

3.1 Aggregatie en vergelijkbaarheid

De financiële analyse werd uitgevoerd op de geaggregeerde gegevens van 6 universiteiten (+ 2 bijzondere universitaire instituten).

De geaggregeerde resultatenrekening (globaal en per afdeling) werd opgesteld conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de boekhouding, de jaarrekening, het rekeningenstelsel en de controle voor de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap.

Het boekjaar 2009 is het tweede jaar waarin dit nieuwe boekhoudbesluit van toepassing is. Dit maakt het mogelijk om een vergelijking te maken van de geboekte bedragen uit de deelrubrieken van de resultatenrekening met deze van het voorgaande boekjaar 2008.

De hiernavolgende bespreking zal dus zowel een horizontale als een verticale analyse bevatten.

Op basis van deze analyse worden er per universiteit een aantal financiële kengetallen weergegeven. Dit moet de universiteiten toelaten hun financiële gegevens te positioneren binnen de sector.

3.2 Geaggregeerde resultatenrekening (globaal)

RESULTATENREKENING				
Globale bedrijfseconomische resultatenrekening (eenheden euro)		codes	JR - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	1.520.497.404	1.605.619.282
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	1.425.814.521	1.538.300.907
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	729.139.996	735.771.638
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	669.754.517	684.449.619
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	12.748.229	3.642.779
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	26.023.000	26.921.000
A.1.4. Sociale toelagen		7003	15.802.486	15.758.262
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	4.811.764	4.999.979
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	223.734.990	238.221.923
A.2.1. BOF		7010	126.036.910	138.449.010
A.2.2. IUAP		7011	12.424.211	13.907.779
A.2.3. FWO		7012	83.109.348	83.520.543
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	2.164.521	2.344.591
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	237.343.625	273.059.313
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	28.427.780	38.035.178
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	115.540.479	145.356.365
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	35.305.928	52.989.439
A.3.2.2. IWT		70211	33.622.763	35.477.815
A.3.2.3. IOF		70212	15.266.313	16.167.652
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	24.137.631	34.764.523
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	7.207.843	5.956.935
A.3.3. Steden en provincies		7022	1.536.513	1.843.537
A.3.4. Internationale organen		7023	85.507.078	84.764.109
A.3.4.1. Europese Unie		70230	80.167.280	78.332.235
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	5.067.439	5.991.972
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	272.359	439.902
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	6.331.775	3.060.125
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	136.273.100	146.341.123
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	70.268.691	73.818.776
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	40.051.556	45.485.152
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	30.217.134	28.333.625
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	25.398.096	24.724.992
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	20.475	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	4.608.009	3.365.872
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	190.555	242.761
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	12.350.287	13.036.250
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	13.140.510	12.013.488
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	40.513.612	47.472.608
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	99.322.809	144.906.910
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	34.622.852	37.252.699
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	11.206.846	11.373.710
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	11.697.516	13.866.132
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	7.070.196	7.536.380
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	1.907.009	2.201.292
A.5.6. Andere		7045	32.818.390	72.676.697
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	6.246.468	(16.196.521)
C. Geproduceerde vaste activa		72	5.874	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	14.498.803	12.961.261
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	73.931.738	70.553.635
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(1.456.604.570)	(1.561.484.642)
A. Aankopen goederen		60	43.027.387	29.608.964
B. Diensten en diverse goederen		61	390.616.293	425.022.402
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	909.794.834	974.291.403
C.1. ZAP		620	245.325.946	251.613.629
C.2. AAP		621	142.369.581	170.352.439
C.3. ATP		622	249.403.002	258.463.753
C.4. Gastprofessoren		623	4.838.253	5.521.571
C.5. Contractueel AP		624	81.711.708	87.627.875
C.6. Contractueel ATP		625	84.465.405	88.398.723
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	101.680.940	112.313.413
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	90.062.337	91.852.902
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	1.430.806	(534.034)
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	12.570.503	31.746.322
G. Andere bedrijfskosten		640/9	9.102.410	9.496.684
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	63.892.834	44.134.640
Bedrijfstekort	(-)	64/70	0	0

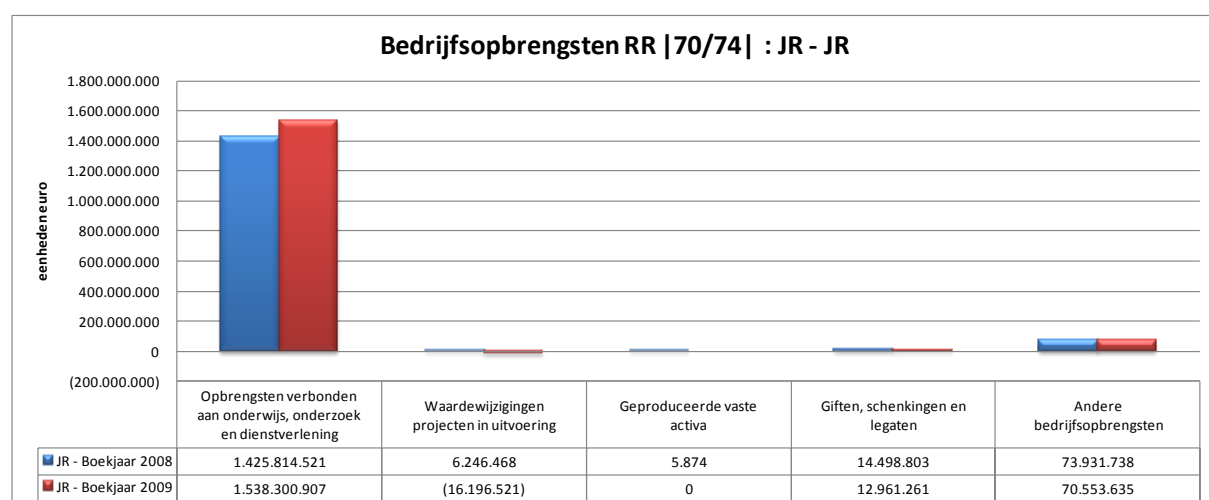
Globale bedrijfseconomische resultatenrekening		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)			2008	2009
IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	44.629.547	42.199.274
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	850.109	265.773
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	26.483.520	25.660.948
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	17.295.918	16.272.553
V. Financiële kosten	(-)	65	(64.430.767)	26.065.504
A. Kosten van schulden		650	1.764.615	1.943.629
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	50.585.278	(38.625.652)
C. Andere financiële kosten		652/9	12.080.873	10.616.519
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	44.091.614	112.399.417
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	0	0
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	10.623.099	10.143.496
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	82.778	1.969.100
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	1.647.243	589.693
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	8.045.960	1.249.644
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	847.118	6.335.058
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	(4.798.345)	(3.183.078)
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	(32.018)	34.259
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	4.829.720	3.148.322
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	643	497
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		170.349.012	165.029.365
A. Verrekeningen			75.701.026	72.657.815
B. Overschrijvingen			94.647.986	92.371.550
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(170.349.010)	(165.029.366)
A. Verrekeningen			75.701.025	72.657.794
B. Overschrijvingen			94.647.986	92.371.572
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	49.916.369	119.359.834
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	0

RESULTAATVERWERKING				
A. Te bestemmen overschot (te verwerken tekort)			1.382.808.745	1.466.801.860
1. Overschot van het boekjaar		70/66	76.825.616	119.359.834
2. Tekort van het boekjaar		66/70	(26.909.248)	0
3. Overgedragen overschot van het vorige boekjaar		790	1.332.892.376	1.347.442.026
4. Overgedragen tekort van het vorige boekjaar		690	0	0
B. Onttrekking aan de eigen middelen	(+)		9.756.971	139.986.291
1. aan het gevormd vermogen		791	229.900	138.872.232
2. aan de aangelegde fondsen		792	9.527.071	1.114.060
C. Toevoeging aan de eigen middelen	(-)		(35.938.078)	(946.962.229)
1. aan het gevormd vermogen		691	0	0
2. aan de aangelegde fondsen		692	35.938.078	946.962.229
D. Over te dragen overschot (tekort)		693/793	1.356.627.638	659.825.923

3.2.1 Geaggregeerde bedrijfsopbrengsten

3.2.1.1 Horizontale analyse: jaarrekening 2008 – jaarrekening 2009

Bedrijfsopbrengsten	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)		2008	2009
I. Bedrijfsopbrengsten	70/74	1.520.497.404	1.605.619.282
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening	70	1.425.814.521	1.538.300.907
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering	71	6.246.468	(16.196.521)
C. Geproduceerde vaste activa	72	5.874	0
D. Giften, schenkingen en legaten	73	14.498.803	12.961.261
E. Andere bedrijfsopbrengsten	74	73.931.738	70.553.635

In 2009 liggen de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten 5,60% hoger dan in 2008. Vertaald in een absoluut cijfer betekent dit een meeropbrengst van 85.121.878 EUR.

3.2.1.1.1 Rubriek “opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening” als deelrubriek van de bedrijfsopbrengsten:

De opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening worden weergegeven in een aantal subrubrieken per geldstroom.

Het totaal aan overheidstoelagen en subsidies – basisfinanciering (1ste geldstroom) blijft ongeveer status quo. In 2009 is er slechts een stijging van 0,91% ten opzichte van 2008.

De overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom) stijgen met 6,48%. Dit is grotendeels toe te schrijven aan een substantiële toename van de BOF-gelden met 12.412.099,20 EUR, wanneer we abstractie maken van de dotatie van de Nationale Bank aan de UGent.

Bij de overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom) zien we echter een significante meeropbrengst van 15,05%. In absolute cijfers omgezet spreken we hier over een toename van 35.715.688 EUR. Hiervan neemt de Vlaamse overheid niet minder dan 29.815.886 EUR voor haar rekening.

Bij het contractonderzoek met de privésector en de wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom) is de meeropbrengst vooral toe te schrijven aan het “contractonderzoek – non profit organisaties” en de valorisatie van onderzoeksresultaten. Door de economische crisis gaan privébedrijven minder investeren en minder onderzoek uitbesteden.

Naast de 4 geldstromen zijn het evenwel de andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening die zorgen voor een meer dan significante verbetering van de bedrijfsopbrengsten in 2009 met 45,89% of 45.584.101 EUR.

3.2.1.1.2 Rubriek “waardewijzigingen projecten in uitvoering” als deelrubriek van de bedrijfsopbrengsten:

De “waardewijzigingen projecten in uitvoering” bevat de resultaatmatige neutralisatie (matching van kosten en opbrengsten) via afdeling VIII van de lopende projecten van afdeling IV.2 waarbij niet jaarlijks op het einde van het boekjaar wordt gefactureerd. De tegenpost is de balanspost 46 “ontvangen vooruitbetalingen op projecten”.

3.2.1.1.3 Rubriek “geproduceerde vaste activa” als deelrubriek van de bedrijfsopbrengsten:

De geproduceerde vaste activa leveren geen substantiële bijdrage tot de bedrijfsopbrengsten van de universiteiten.

3.2.1.1.4 Rubriek “giften, schenkingen en legaten” als deelrubriek van de bedrijfsopbrengsten: Giften, schenkingen en legaten brachten in 2009 aanzienlijk minder op dan in 2008. We zien een daling met 1.537.542 EUR of 10,60%.

3.2.1.1.5 Rubriek “andere bedrijfsopbrengsten” als deelrubriek van de bedrijfsopbrengsten:

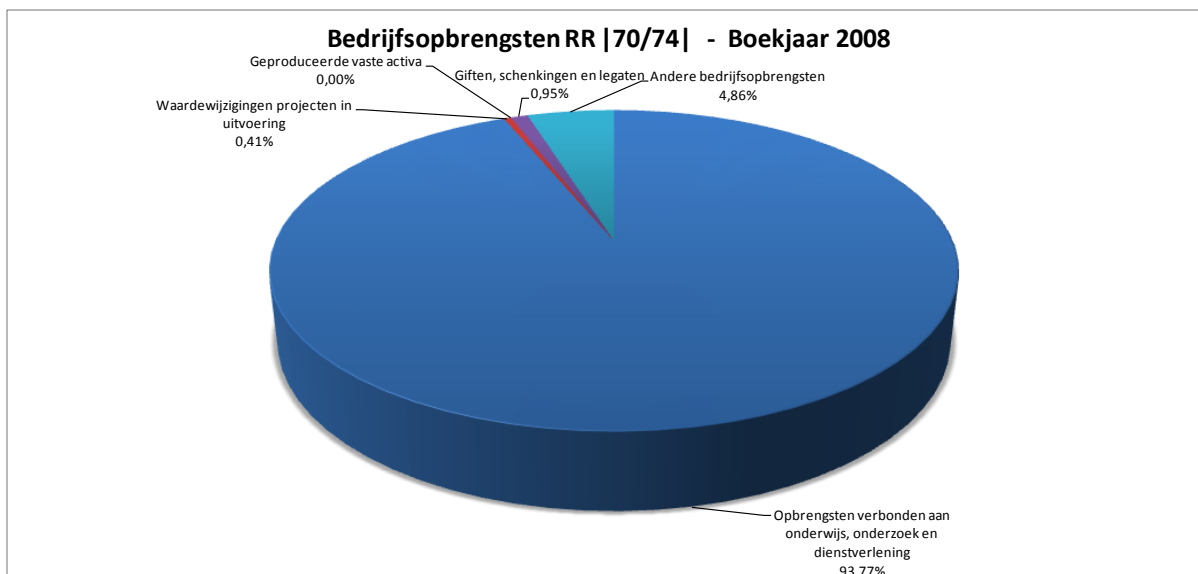
Tijdens het boekjaar 2009 daalden de andere bedrijfsopbrengsten met 3.378.103 EUR of 4,57%.

3.2.1.2 Verticale analyse: jaarrekening 2008 – jaarrekening 2009

In het taartdiagram hieronder wordt voor elke rubriek van de bedrijfsopbrengsten in het boekjaar 2008 het procentueel aandeel in de totale bedrijfsopbrengsten aangeduid.

De universiteiten realiseren de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten in 2008 voor 93,77% met de opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening. De basisfinanciering door de overheid is hierbij de belangrijkste opbrengstenbron.

Giften, schenkingen en legaten vormen slechts 0,95% van de totale bedrijfsopbrengsten.

Voor boekjaar 2009 is het niet mogelijk het procentueel aandeel voor elke rubriek van de bedrijfsopbrengsten in de totale bedrijfsopbrengsten weer te geven in een taartdiagram omdat de waardewijzigingen projecten in uitvoering een negatief percentage vertegenwoordigen.

In 2009 realiseren de universiteiten de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten voor 93,91% met de opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening. Dit is nog een fractie meer dan in 2008.

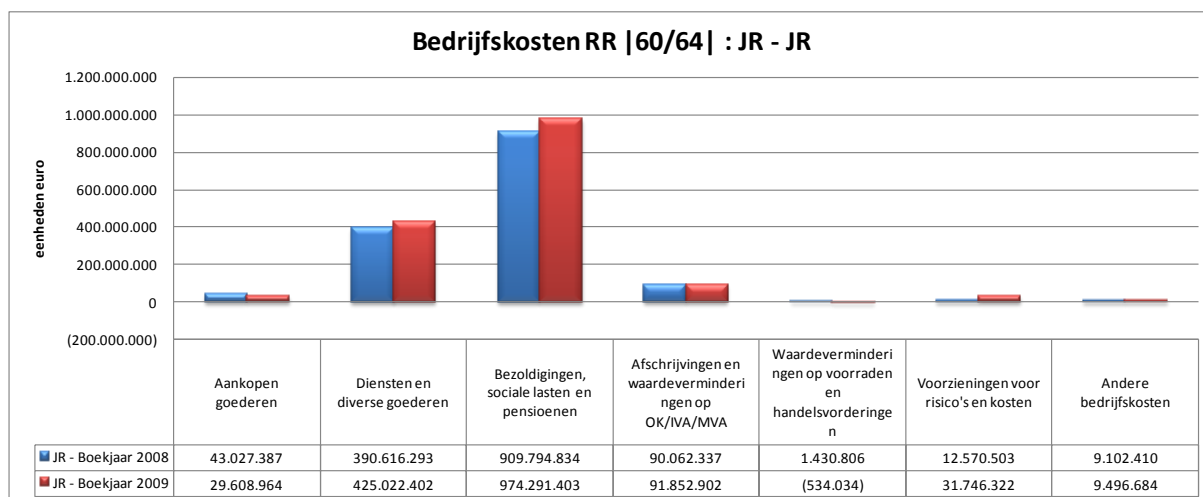
Giften, schenkingen en legaten dalen tot 0,79% van de totale bedrijfsopbrengsten.

3.2.2 Geaggregeerde bedrijfskosten

3.2.2.1 Horizontale analyse: jaarrekening 2008 – jaarrekening 2009

RESULTATENREKENING - Evolutie bedrijfskosten RR |60/64|

Bedrijfskosten <i>(eenheden euro)</i>	codes	JR - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2009
II. Bedrijfskosten	60/64	1.456.604.570	1.561.484.642
A. Aankopen goederen	60	43.027.387	29.608.964
B. Diensten en diverse goederen	61	390.616.293	425.022.402
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	909.794.834	974.291.403
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op OK/IVA/MVA	630	90.062.337	91.852.902
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen	631/3	1.430.806	(534.034)
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	634/9	12.570.503	31.746.322
G. Andere bedrijfskosten	640/9	9.102.410	9.496.684

In 2009 liggen de geaggregeerde bedrijfskosten 7,20% hoger dan in 2008. Vertaald in een absoluut cijfer betekent dit een meerkost van 104.880.072 EUR.

3.2.2.1.1 Rubriek “aankopen goederen” als deelrubriek van de bedrijfskosten

De kosten voor de aankoop van goederen dalen in 2009 met 13.418.423 EUR. Dit is een substantiële daling met 31,19%.

3.2.2.1.2 Rubriek “diensten en diverse goederen”

De kosten voor diensten en diverse goederen stijgen in 2009 met 34.406.109 EUR. Dit is een stijging met 8,81%.

3.2.2.1.3 Rubriek “bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen”

De kosten voor bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen stijgen in 2009 met 64.496.569 EUR. Dit is een stijging met 7,09%.

3.2.2.1.4 Rubriek “afschrijvingen en waardeverminderingen op OK/IVA/MVA”

De kosten voor afschrijvingen en waardeverminderingen op OK/IVA/MVA kennen in 2009 een lichte stijging van 1.790.565 EUR. Dit is een stijging met 1,99%.

3.2.2.1.5 Rubriek “waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen”

In 2008 is er een waardevermeerdering op voorraden en handelsvorderingen, in 2009 een waardevermindering.

3.2.2.1.6 Rubriek “voorzieningen voor risico's en kosten”

De kosten voor voorzieningen voor risico's en kosten stijgen in 2009 met 19.175.819 EUR. Dit is een spectaculaire stijging met 152,55%.

3.2.2.1.7 Rubriek “andere bedrijfskosten”

De andere bedrijfskosten stijgen in 2009 met 394.274 EUR. Dit is een stijging met 4,33%.

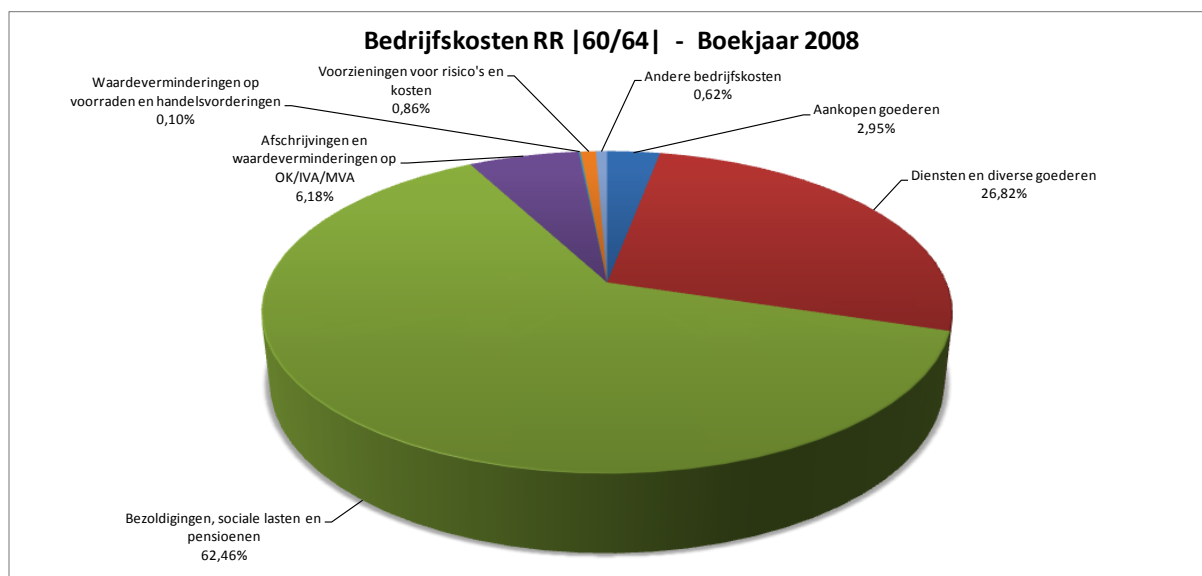
3.2.2.2 Verticale analyse: jaarrekening 2008 – jaarrekening 2009

De structuur van de geaggregeerde bedrijfskosten wordt hieronder weergegeven in een taartdiagram voor het boekjaar 2008. Voor het boekjaar 2009 is het evenwel niet mogelijk om deze voorstellingswijze te gebruiken omdat de waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen een negatief percentage vertegenwoordigen.

Voor boekjaar 2008 wordt voor elke component van de bedrijfskosten het procentueel aandeel in de totale bedrijfskosten aangeduid.

Bezoldingen, sociale lasten en pensioenen maken in 2008 niet minder dan 62,46% van het totale kostenplaatje uit, gevolgd door diensten en diverse goederen met 26,82%.

In 2009 nemen de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen 62,40% voor hun rekening en de diensten en goederen 27,22%.

3.2.3 Geaggregeerde bedrijfswinst

De bedrijfswinst is het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en de bedrijfskosten.

De geaggregeerde bedrijfswinst is het resultaat dat alle universiteiten samen behalen uit hun courante activiteiten.

In het boekjaar 2008 realiseerde de sector een bedrijfswinst van 63.892.834 EUR. In het boekjaar 2009 zien we de bedrijfswinst echter substantieel dalen met 30,92% naar 44.134.640 EUR. Dit is een absolute vermindering met 19.758.194 EUR. De bedrijfskosten stijgen namelijk sneller dan de bedrijfsopbrengsten.

Evolutie bedrijfsoverschot / bedrijfstekort : ten opzichte van jaarrekening 2008	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR09-JR08	JR09-JR08
		2008	2009	absolute wijziging	relatieve wijziging
<i>(eenheden euro)</i>					
I. Bedrijfsopbrengsten	70/74	1.520.497.404	1.605.619.282	+ 85.121.878	+ 5,60 %
II. Bedrijfskosten	60/64	1.456.604.570	1.561.484.642	+ 104.880.072	+ 7,20 %
III. Bedrijfsoverschot / Bedrijfstekort	(+) / (-) 70/64	63.892.834	44.134.640	- 19.758.194	- 30,92 %

3.2.4 Geaggregeerd financieel resultaat

Het financieel resultaat is het verschil tussen de financiële opbrengsten en de financiële kosten.

Door de negatieve beursevolutie in 2008 werden aanzienlijke minderwaarden geboekt.

In 2009 dalen de financiële opbrengsten met 5,45% en de financiële kosten met 140,46%. De kosten dalen dus sneller dan de opbrengsten. In 2009 is er een significante meeropbrengst van 88.065.997 EUR.

Evolutie financiële opbrengsten / kosten : ten opzichte van jaarrekening 2008	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR09-JR08	JR09-JR08	
		2008	2009	absolute	relatieve	
		(eenheden euro)		wijziging	wijziging	
IV. Financiële opbrengsten	75	44.629.547	42.199.274	- 2.430.273	- 5,45 %	
V. Financiële kosten	65	64.430.767	(26.065.504)	- 90.496.270	- 140,46 %	
Financieel resultaat	(+) / (-)	75/65	(19.801.220)	68.264.778	+ 88.065.997	+ 444,75 %

3.2.5 Geaggregeerd uitzonderlijk resultaat

Het uitzonderlijk resultaat is het verschil tussen de uitzonderlijke opbrengsten en de uitzonderlijke kosten.

Deze component van het totale resultaat van de universiteiten geeft de resultaten weer die noch aan het bedrijfs- noch aan het financieel resultaat kunnen worden toegewezen.

Het gaat hier om opbrengsten en kosten als gevolg van éénmalige operaties die niets te maken hebben met de gebruikelijke activiteiten van de universiteiten.

In 2009 realiseerden de universiteiten samen een uitzonderlijk resultaat dat 19,50% hoger ligt dan in 2008. De oorzaak hiervan is een aanzienlijke daling van de uitzonderlijke kosten met 33,66%.

Evolutie uitzonderlijke opbrengsten / kosten : ten opzichte van jaarrekening 2008	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR09-JR08	JR09-JR08	
		2008	2009	absolute	relatieve	
		(eenheden euro)		wijziging	wijziging	
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	76	10.623.099	10.143.496	- 479.603	- 4,51 %	
VIII. Uitzonderlijke kosten	66	4.798.345	3.183.078	- 1.615.267	- 33,66 %	
Uitzonderlijk resultaat	(+) / (-)	76/66	5.824.753	6.960.417	+ 1.135.664	+ 19,50 %

3.2.6 Evolutie en opbouw van het geaggregeerd resultaat van het boekjaar

Het resultaat dat de universiteiten behalen uit al hun activiteiten is positief. Zowel in 2008 als in 2009 kunnen ze hun boekjaar samen afsluiten met winst.

Deze winst van het boekjaar is opgebouwd uit 3 componenten: de bedrijfswinst (70/64), het financieel resultaat (75/65) en het uitzonderlijk resultaat (76/66).

Hoewel het bedrijfsoverschot 19.758.194 EUR lager ligt in 2009 dan in 2008 stellen we een substantiële verbetering vast van het geaggregeerd resultaat met 139,12%. Dit is toe te schrijven aan een opmerkelijke stijging van het financieel resultaat in 2009 met 444,75%.

Evolutie overschot / tekort van het boekjaar :		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR09-JR08	JR09-JR08
. ten opzichte van jaarrekening 2008			2008	2009	absolute	relatieve
			<i>(eenheden euro)</i>		wijziging	wijziging
III. Bedrijfsoverschot / Bedrijfstekort	(+) / (-)	70/64	63.892.834	44.134.640	- 19.758.194	- 30,92 %
Financieel resultaat	(+) / (-)	75/65	(19.801.220)	68.264.778	+ 88.065.997	+ 444,75 %
Uitzonderlijk resultaat	(+) / (-)	76/66	5.824.753	6.960.417	+ 1.135.664	+ 19,50 %
IX. Overschot / Tekort van het boekjaar	(+) / (-)	70/66	49.916.369	119.359.834	+ 69.443.465	+ 139,12 %

3.3 Geaggregeerde resultatenrekening (per afdeling)

3.3.1 Afdeling I. Werking

In de afdeling Werking stijgen de bedrijfsopbrengsten in 2009 met 12.388.723 EUR. Dit betekent een meeropbrengst van 1,81% t.o.v. het boekjaar 2008.

De bedrijfskosten stijgen in 2009 echter met 37.886.836 EUR. Dit betekent een meerkost van 5,76% t.o.v. het boekjaar 2008.

Aangezien de bedrijfskosten sneller stijgen dan de bedrijfsopbrengsten daalt het bedrijfsoverschot in 2009.

De financiële opbrengsten zijn in 2008 verwaarloosbaar en in 2009 onbestaande.

De financiële kosten stijgen in 2009 evenwel met 16.657 EUR of 45,36%. Het overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening daalt in 2009 met niet minder dan 25.515.683 EUR of 95,43%.

Rekening houdend met de inkomende en uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen ligt het overschot van het boekjaar 2009 653.474 EUR hoger dan het overschot van het boekjaar 2008. Dit is een stijging met 3,99%.

Afdeling I. Werking		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>			2008	2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	684.123.125	696.511.848
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	683.972.815	695.887.998
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	683.725.414	688.142.974
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	670.507.502	684.338.674
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	12.591.013	3.317.000
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	0	0
A.1.4. Sociale toelagen		7003	0	0
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	626.900	487.300
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	0	0
A.2.1. BOF		7010	0	0
A.2.2. IUAP		7011	0	0
A.2.3. FWO		7012	0	0
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	0	0
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	0	0
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	0	0
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	0	0
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	0	0
A.3.2.2. IWT		70211	0	0
A.3.2.3. IOF		70212	0	0
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	0	0
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	0	0
A.3.3. Steden en provincies		7022	0	0
A.3.4. Internationale organen		7023	0	0
A.3.4.1. Europese Unie		70230	0	0
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	0	0
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	0	0
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	0	0
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	0	0
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	0	0
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	0	0
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	0	0
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	0	0
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	0	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	0	0
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	0	0
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	0	0
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	0	0
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	0	0
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	247.401	7.745.024
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	0	0
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	0	0
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	0	0
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	0	0
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	5.529	3.730
A.5.6. Andere		7045	241.872	7.741.294
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	0	0
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	0	0
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	150.310	623.850
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(657.349.190)	(695.236.026)
A. Aankopen goederen		60	14.262.125	15.433.371
B. Diensten en diverse goederen		61	123.604.169	137.873.814
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	519.001.146	541.602.168
C.1. ZAP		620	228.621.908	231.927.097
C.2. AAP		621	81.880.596	94.177.819
C.3. ATP		622	197.426.580	201.680.946
C.4. Gastprofessoren		623	3.837.430	4.727.072
C.5. Contractueel AP		624	3.297.270	4.336.335
C.6. Contractueel ATP		625	3.937.361	4.752.900
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	0	0
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	0	0
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	320	0
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	0	0
G. Andere bedrijfskosten		640/9	481.431	326.674
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	26.773.935	1.275.822
Bedrijfstekort	(-)	64/70	0	0

Afdeling I. Werking	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)		2008	2009

IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	912	0
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	0	0
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	0	0
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	912	0
V. Financiële kosten	(-)	65	(36.725)	(53.382)
A. Kosten van schulden		650	124	1.066
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	0	486
C. Andere financiële kosten		652/9	36.601	51.830
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	26.738.122	1.222.439
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	0	0
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	0	0
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	0
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	0	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	0	0
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	0	0
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	0	0
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		39.031.367	46.653.846
A. Verrekeningen			3.575.884	5.532.853
B. Overschrijvingen			35.455.483	41.120.993
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(49.397.863)	(30.851.185)
A. Verrekeningen			12.607.747	12.146.602
B. Overschrijvingen			36.790.116	18.704.583
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	16.371.626	17.025.100
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	0

RESULTAATVERWERKING				
A. Te bestemmen overschot (te verwerken tekort)			36.942.486	45.019.768
1. Overschot van het boekjaar	70/66		16.371.626	17.346.985
2. Tekort van het boekjaar	66/70		0	(321.884)
3. Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790		20.570.860	27.994.668
4. Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690		0	0
B. Onttrekking aan de eigen middelen	(+)		229.900	704.000
1. aan het gevormd vermogen	791		229.900	704.000
2. aan de aangelegde fondsen	792		0	0
C. Toevoeging aan de eigen middelen	(-)		0	(36.563.930)
1. aan het gevormd vermogen	691		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	692		0	36.563.930
D. Over te dragen overschot (tekort)		693/793	37.172.386	9.159.838

3.3.2 Afdeling II. Investerings

Afdeling II. Investerings		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)			2008	2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	43.480.100	40.369.488
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	40.253.048	36.140.830
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	40.029.818	36.101.000
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	0	0
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	0	0
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	26.023.000	26.921.000
A.1.4. Sociale toelagen		7003	0	0
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	14.006.818	9.180.000
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	0	0
A.2.1. BOF		7010	0	0
A.2.2. IUAP		7011	0	0
A.2.3. FWO		7012	0	0
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	0	0
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	0	1
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	0	1
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	0	0
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	0	0
A.3.2.2. IWT		70211	0	0
A.3.2.3. IOF		70212	0	0
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	0	0
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	0	0
A.3.3. Steden en provincies		7022	0	0
A.3.4. Internationale organen		7023	0	0
A.3.4.1. Europese Unie		70230	0	0
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	0	0
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	0	0
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	0	0
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	(1.731)	0
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	0	0
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	0	0
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	0	0
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	0	0
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	0	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	0	0
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	0	0
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	0	0
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	0	0
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	(1.731)	0
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	224.961	39.829
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	0	0
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	0	0
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	93.644	99.829
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	0	0
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	0	0
A.5.6. Andere		7045	131.317	(60.000)
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	0	0
C. Geproduceerde vaste activa		72	2.121	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	0	0
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	3.224.932	4.228.658
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(31.714.587)	(51.844.081)
A. Aankopen goederen		60	28.888.369	46.805.494
B. Diensten en diverse goederen		61	2.813.730	5.020.236
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	0	0
C.1. ZAP		620	0	0
C.2. AAP		621	0	0
C.3. ATP		622	0	0
C.4. Gastprofessoren		623	0	0
C.5. Contractueel AP		624	0	0
C.6. Contractueel ATP		625	0	0
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	0	0
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	0	0
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	0	0
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	0	0
G. Andere bedrijfskosten		640/9	12.488	18.351
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	11.765.513	0
Bedrijfstekort	(-)	64/70	0	(11.474.592)

Afdeling II. Investerings	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)		2008	2009

IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	1.249.982	366.490
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	0	0
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	615.014	194.643
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	634.967	171.846
V. Financiële kosten	(-)	65	(995.231)	(1.185.550)
A. Kosten van schulden		650	1.016.468	1.019.373
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	(201.387)	0
C. Andere financiële kosten		652/9	180.150	166.177
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	12.020.264	0
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	0	(12.293.653)
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	105.925	1.080
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	82.778	0
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	0	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	22.156	1.080
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	991	0
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	0	0
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		24.745.749	13.713.368
A. Verrekeningen			1.040.458	345.382
B. Overschrijvingen			23.705.291	13.367.986
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(262.990)	(932.902)
A. Verrekeningen			138.990	808.902
B. Overschrijvingen			124.000	124.000
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	36.608.948	487.893
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	0

RESULTAATVERWERKING				
A. Te bestemmen overschot (te verwerken tekort)			53.983.598	19.940.115
1. Overschot van het boekjaar		70/66	38.525.241	14.788.567
2. Tekort van het boekjaar		66/70	(1.916.293)	(14.300.674)
3. Overgedragen overschot van het vorige boekjaar		790	17.374.650	19.452.222
4. Overgedragen tekort van het vorige boekjaar		690	0	0
B. Onttrekking aan de eigen middelen	(+)		0	0
1. aan het gevormd vermogen		791	0	0
2. aan de aangelegde fondsen		792	0	0
C. Toevoeging aan de eigen middelen	(-)		0	(26.262.352)
1. aan het gevormd vermogen		691	0	0
2. aan de aangelegde fondsen		692	0	26.262.352
D. Over te dragen overschot (tekort)		693/793	53.983.598	(6.322.237)

In de afdeling Investerings dalen de bedrijfsopbrengsten in 2009 met 3.110.612 EUR. Dit betekent een minopbrengst van 7,15% t.o.v. het boekjaar 2008.

De bedrijfskosten stijgen in 2009 daarenboven aanzienlijk met 20.129.494 EUR. Dit betekent een meerkost van 63,47% t.o.v. het boekjaar 2008. Dit is voornamelijk het gevolg van de aankoop van goederen. Hiervan neemt de KUBrussel 12 miljoen EUR voor haar rekening.

Het bedrijfsoverschot van 2008 evolueert naar een bedrijfstekort in 2009.

De financiële opbrengsten dalen met 883.492 EUR in 2009 of 70,68%. De financiële kosten stijgen met 190.319 EUR of 19,12%.

Het overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening in 2008 daalt naar een bedrijfstekort in 2009.

Rekening houdend met de inkomende en uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen daalt het overschot van het boekjaar 2009 met 36.121.055 EUR t.o.v. boekjaar 2008.

3.3.3 Afdeling III. Sociale voorzieningen voor studenten

Afdeling III. Sociale Voorzieningen voor Studenten (eenheden euro)		codes	JR - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	39.332.012	43.410.642
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	36.397.597	40.110.504
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	17.777.974	18.020.300
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	0	0
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	157.216	325.779
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	0	0
A.1.4. Sociale toelagen		7003	15.844.062	15.732.222
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	1.776.696	1.962.299
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	0	0
A.2.1. BOF		7010	0	0
A.2.2. IUAP		7011	0	0
A.2.3. FWO		7012	0	0
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	0	0
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	0	0
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	0	0
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	0	0
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	0	0
A.3.2.2. IWT		70211	0	0
A.3.2.3. IOF		70212	0	0
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	0	0
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	0	0
A.3.3. Steden en provincies		7022	0	0
A.3.4. Internationale organen		7023	0	0
A.3.4.1. Europese Unie		70230	0	0
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	0	0
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	0	0
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	0	0
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	0	0
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	0	0
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	0	0
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	0	0
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	0	0
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	0	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	0	0
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	0	0
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	0	0
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	0	0
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	0	0
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	18.619.623	22.090.204
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	0	0
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	1.250	5.520
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	11.509.124	13.642.863
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	6.589.077	7.117.398
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	119.314	172.382
A.5.6. Andere		7045	400.858	1.152.041
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	0	0
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	0	0
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	2.934.415	3.300.138
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(44.972.044)	(44.677.586)
A. Aankopen goederen		60	9.602.891	7.062.874
B. Diensten en diverse goederen		61	17.646.381	19.402.612
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	17.558.736	18.071.619
C.1. ZAP		620	0	0
C.2. AAP		621	0	0
C.3. ATP		622	5.506.101	5.376.801
C.4. Gastprofessoren		623	0	0
C.5. Contractueel AP		624	0	0
C.6. Contractueel ATP		625	12.052.635	12.694.819
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	0	0
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	0	0
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	0	0
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	0	0
G. Andere bedrijfskosten		640/9	164.035	140.481
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	0	0
Bedrijfstekort	(-)	64/70	(5.640.032)	(1.266.944)

Afdeling III. Sociale Voorzieningen voor Studenten		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>			2008	2009
IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	6.999.686	391.635
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	0	0
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	495.865	260.138
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	6.503.821	131.497
V. Financiële kosten	(-)	65	(1.133.068)	(2.026.917)
A. Kosten van schulden		650	875.028	1.641.882
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	(36.451)	(4.269)
C. Andere financiële kosten		652/9	294.491	389.304
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	226.587	0
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	0	(2.902.226)
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	1.825	0
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	0
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	0	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	0	0
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	1.825	0
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	0	0
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		8.840.446	10.516.151
A. Verrekeningen			2.575.941	4.018.680
B. Overschrijvingen			6.264.505	6.497.471
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(4.674.980)	(5.932.990)
A. Verrekeningen			4.674.980	5.932.990
B. Overschrijvingen			0	0
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	4.393.878	1.680.935
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	0

RESULTAATVERWERKING				
A. Te bestemmen overschot (te verwerken tekort)			10.237.950	7.901.872
1. Overschot van het boekjaar	70/66		5.237.774	5.487.383
2. Tekort van het boekjaar	66/70		(843.896)	(3.806.448)
3. Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790		5.844.072	6.220.937
4. Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690		0	0
B. Onttrekking aan de eigen middelen	(+)		0	0
1. aan het gevormd vermogen	791		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	792		0	0
C. Toevoeging aan de eigen middelen	(-)		0	(7.381.321)
1. aan het gevormd vermogen	691		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	692		0	7.381.321
D. Over te dragen overschot (tekort)		693/793	10.237.950	520.551

In de afdeling Sociale voorzieningen voor studenten stijgen de bedrijfsopbrengsten in 2009 met 4.078.630 EUR. Dit betekent een meeropbrengst van 10,37% t.o.v. het boekjaar 2008.

Het grootste deel van de stijging zit vervat in de huuropbrengsten van de sociale sector en de opbrengsten van de studentenrestaurants.

De bedrijfskosten dalen in 2009 met 294.458 EUR of 0,65%. De stijgende kostprijs van diensten en diverse goederen en de meerkost van bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen wordt in 2009 namelijk gecompenseerd door de sterke daling van de kosten voor de aankoop van goederen.

Zowel in 2008 als in 2009 kent de afdeling Sociale voorzieningen voor studenten een bedrijfstekort. Het bedrijfstekort daalt echter in 2009 met 4.373.088 EUR. Dit is een verbetering met 77,54%.

Als gevolg van een daling van de financiële opbrengsten in 2009 met 6.608.051 EUR ligt het overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening toch 31,30% lager in 2009 dan in het boekjaar 2008.

Rekening houdend met de inkomende en uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen daalt het overschot van het boekjaar in 2009 met 2.712.943 EUR of 61,74% t.o.v. 2008.

3.3.4 Afdeling IV.1. Bijzondere onderzoeksfondsen

Afdeling IV.1. Bijzondere Onderzoeksfondsen		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)			2008	2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	127.537.910	144.708.466
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	127.521.594	144.695.635
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	0	0
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	0	0
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	0	0
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	0	0
A.1.4. Sociale toelagen		7003	0	0
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	0	0
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	126.036.910	138.449.010
A.2.1. BOF		7010	126.036.910	138.449.010
A.2.2. IUAP		7011	0	0
A.2.3. FWO		7012	0	0
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	0	0
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	4.447	6.095
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	0	0
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	4.447	6.095
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	0	0
A.3.2.2. IWT		70211	0	0
A.3.2.3. IOF		70212	0	0
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	0	0
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	4.447	6.095
A.3.3. Steden en provincies		7022	0	0
A.3.4. Internationale organen		7023	0	0
A.3.4.1. Europese Unie		70230	0	0
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	0	0
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	0	0
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	0	0
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	0	0
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	0	0
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	0	0
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	0	0
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	0	0
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	0	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	0	0
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	0	0
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	0	0
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	0	0
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	0	0
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	1.480.237	6.240.530
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	0	0
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	0	630
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	0	0
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	0	0
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	0	0
A.5.6. Andere		7045	1.480.237	6.239.900
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	0	0
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	0	0
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	16.316	12.831
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(96.783.375)	(103.221.924)
A. Aankopen goederen		60	3.429.848	4.093.285
B. Diensten en diverse goederen		61	22.873.055	23.475.397
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	70.476.631	75.627.233
C.1. ZAP		620	0	2.495
C.2. AAP		621	10.404.437	11.205.417
C.3. ATP		622	3.200.409	3.596.571
C.4. Gastprofessoren		623	92.709	66.914
C.5. Contractueel AP		624	11.958.624	12.384.817
C.6. Contractueel ATP		625	4.084.874	4.792.244
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	40.735.578	43.578.775
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	0	0
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	0	0
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	0	0
G. Andere bedrijfskosten		640/9	3.842	26.010
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	30.754.535	41.486.542
Bedrijfstekort	(-)	64/70	0	0

Afdeling IV.1. Bijzondere Onderzoeksfondsen		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>			2008	2009
IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	8.886	6.505
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	0	0
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	8.886	5.278
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	0	1.227
V. Financiële kosten	(-)	65	(1.807)	(3.100)
A. Kosten van schulden		650	0	0
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	0	0
C. Andere financiële kosten		652/9	1.807	3.100
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	30.761.614	41.489.947
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	0	0
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	0	0
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	0
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	0	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	0	0
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	0	0
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	0	0
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		20.247.668	16.715.004
A. Verrekeningen			4.728.527	(441.278)
B. Overschrijvingen			15.519.141	17.156.282
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(35.667.251)	(36.718.805)
A. Verrekeningen			9.609.342	8.324.634
B. Overschrijvingen			26.057.910	28.394.171
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	15.342.030	21.486.146
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	0

RESULTAATVERWERKING				
A. Te bestemmen overschot (te verwerken tekort)			0	0
1. Overschot van het boekjaar	70/66	15.342.030		21.486.146
2. Tekort van het boekjaar	66/70	0		0
3. Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790	74.998.780		76.263.344
4. Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690	0		0
B. Onttrekking aan de eigen middelen	(+)		0	0
1. aan het gevormd vermogen	791	0		0
2. aan de aangelegde fondsen	792	0		0
C. Toevoeging aan de eigen middelen	(-)		0	(77.654.873)
1. aan het gevormd vermogen	691	0		0
2. aan de aangelegde fondsen	692	0		77.654.873
D. Over te dragen overschot (tekort)	693/793	90.340.810		20.094.617

In de afdeling Bijzondere onderzoeksfondsen stijgen de bedrijfsopbrengsten in 2009 met 17.157.725 EUR. Dit betekent een meeropbrengst van 13,45% t.o.v. het boekjaar 2008.

De oorzaak hiervan is hoofdzakelijk een sterke toename van de overheidstoelagen van het fundamenteel basisonderzoek:

- BOF-toelage: + 3.235.598,80 EUR
- Methusalem-financiering: + 5.290.700,20 EUR
- BOF-ZAP: + 1.558.100,20 EUR
- Bijkomende middelen: + 48.000,00 EUR
- Tenure track: + 2.853.000,00 EUR

De bedrijfskosten stijgen in 2009 met 6.438.549 EUR of 6,65%. De oorzaak hiervan is een toename van bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen. Met name de bursalen onderworpen aan RSZ zorgen reeds voor een meerkost van 2.843.197 EUR in 2009.

Aangezien de opbrengsten in 2009 veel sneller gestegen zijn dan de kosten kunnen de universiteiten in afdeling IV.1. een bedrijfsoverschot optekenen van 41.486.542 EUR.

De financiële opbrengsten dalen in 2009 met 2.381 EUR t.o.v. 2008. De financiële kosten stijgen met 1.293 EUR.

Het overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening stijgt substantieel in 2009 met niet minder dan 10.728.333 EUR of 34,88%.

Rekening houdend met de inkomende en uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen tekent de universiteiten een overschot van het boekjaar op dat in 2009 gestegen is met 6.144.116 EUR t.o.v. 2008. Dit is een stijging met 40,05%.

3.3.5 Afdeling IV.2. Andere onderzoeksfondsen

Afdeling IV.2. Andere Onderzoeksfondsen (eenheden euro)		codes	JR - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	448.321.318	511.310.581
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	445.541.099	506.895.428
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	0	0
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	0	0
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	0	0
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	0	0
A.1.4. Sociale toelagen		7003	0	0
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	0	0
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	97.646.484	98.351.694
A.2.1. BOF		7010	0	0
A.2.2. IUAP		7011	12.347.561	13.804.429
A.2.3. FWO		7012	83.134.402	82.202.674
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	2.164.521	2.344.691
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	218.404.267	260.295.939
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	27.457.074	37.686.420
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	112.910.732	140.586.650
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	33.751.804	50.700.724
A.3.2.2. IWT		70211	32.769.376	33.976.391
A.3.2.3. IOF		70212	16.752.800	16.943.514
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	22.443.336	33.009.441
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	7.193.416	5.956.581
A.3.3. Steden en provincies		7022	1.505.271	1.785.947
A.3.4. Internationale organen		7023	70.199.415	77.107.230
A.3.4.1. Europese Unie		70230	65.098.870	70.917.143
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	4.828.186	5.750.185
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	272.359	439.902
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	6.331.775	3.129.691
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	125.716.477	144.179.007
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	70.819.352	74.263.333
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	40.580.300	45.213.837
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	30.239.052	29.049.496
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	25.420.014	25.440.863
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	20.475	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	4.608.009	3.365.872
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	190.555	242.761
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	12.350.287	13.007.476
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	13.057.004	12.024.608
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	29.489.834	44.883.590
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	3.773.870	4.068.788
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	166.883	151.770
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	104.078	859.052
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	0	0
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	0	0
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	2.910	451
A.5.6. Andere		7045	3.500.000	3.057.515
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	0	0
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	1.520.360	3.263.179
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	1.259.859	1.151.974
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(376.808.427)	(428.963.883)
A. Aankopen goederen		60	20.476.116	29.080.516
B. Diensten en diverse goederen		61	119.842.458	137.734.852
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	231.117.445	255.852.715
C.1. ZAP		620	12.901.331	16.697.119
C.2. AAP		621	55.036.361	57.184.940
C.3. ATP		622	18.829.273	21.486.443
C.4. Gastprofessoren		623	402.419	526.253
C.5. Contractueel AP		624	58.042.537	68.390.959
C.6. Contractueel ATP		625	31.825.985	31.987.374
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	54.079.539	59.579.628
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	0	0
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	25.575	38.483
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	0	0
G. Andere bedrijfskosten		640/9	5.346.833	6.257.319
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	71.512.891	82.346.698
Bedrijfstekort	(-)	64/70	0	0

Afdeling IV.2. Andere Onderzoeksfondsen		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)			2008	2009
IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	629.706	151.820
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	577.625	12.083
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	6.074	35.771
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	46.007	103.966
V. Financiële kosten	(-)	65	(763.129)	(327.042)
A. Kosten van schulden		650	9.939	7
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	20.338	3.505
C. Andere financiële kosten		652/9	732.852	323.530
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	71.379.468	82.171.476
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	0	0
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	3.892.402	359.650
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	0
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	73.063	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	3.819.339	359.650
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	0	0
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	0	0
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		(8.397.654)	(5.710.565)
A. Verrekeningen			(18.564.441)	(16.844.087)
B. Overschrijvingen			10.166.787	11.133.522
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(31.154.481)	(27.550.845)
A. Verrekeningen			29.301.138	25.317.520
B. Overschrijvingen			1.853.344	2.233.325
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	35.719.735	49.269.716
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	0

RESULTAATVERWERKING				
A. Te bestemmen overschot (te verwerken tekort)			225.194.236	259.752.084
1. Overschot van het boekjaar	70/66		39.066.602	51.128.670
2. Tekort van het boekjaar	66/70		(3.346.868)	(1.858.953)
3. Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790		189.474.501	210.482.368
4. Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690		0	0
B. Onttrekking aan de eigen middelen	(+)		0	0
1. aan het gevormd vermogen	791		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	792		0	0
C. Toevoeging aan de eigen middelen	(-)		0	(237.765.283)
1. aan het gevormd vermogen	691		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	692		0	237.765.283
D. Over te dragen overschot (tekort)		693/793	225.194.236	21.986.801

In de afdeling Andere onderzoeksfondsen stijgen de bedrijfsopbrengsten in 2009 met 62.989.263 EUR. Dit betekent een meeropbrengst van 14,05% t.o.v. het boekjaar 2008.

De overheidstoelagen voor het fundamenteel basisonderzoek blijven quasi gelijk in 2008 en 2009. Bij de overheidstoelagen voor het toegepast wetenschappelijk onderzoek zien we vooral een toename van de toelagen van de Federale overheid exclusief IUAP (+10.229.346 EUR), de Vlaamse overheid (+27.675.918 EUR) en de Europese Unie (+5.818.273 EUR).

Het contractonderzoek met de privésector en de wetenschappelijke dienstverlening zijn goed voor een stijging van de opbrengsten in 2009 met 18.462.530 EUR.

De stijging van de bedrijfsopbrengsten in deze afdeling is voor een deel toe te schrijven aan een gewijzigde presentatie van de overhead, op basis van gemaakte afspraken tussen de universiteiten in de VLIR. In het verleden werden de opbrengsten in afdeling IV.2 netto gepresenteerd, d.w.z. na aftrek van overhead (die rechtstreeks in de afdeling Patrimonium werd geboekt). Vanaf 2009 worden de bruto opbrengsten getoond onder de bedrijfsopbrengsten en wordt de overhead via de post interne verrekeningen overgeboekt naar het patrimonium.

De bedrijfskosten stijgen in 2009 met 52.155.456 EUR of 13,84%. De grootste toename zien we bij de kosten voor Diensten en diverse goederen (+17.892.394 EUR) en de kosten voor contractueel AP (+10.348.422 EUR).

In 2009 dalen zowel de financiële opbrengsten als de financiële kosten.

Het overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening stijgt in 2009 met 10.792.008 EUR t.o.v. 2008. Dit is een stijging met 15,12%.

De uitzonderlijke opbrengsten dalen in 2009 met 3.532.752 EUR of 90,76%.

Rekening houdend met de inkomende en uitgaande verrekeningen tussen afdelingen boeken de universiteiten een overschot van het boekjaar dat in 2009 nog 13.549.981 EUR hoger ligt dan in 2008. Dit is een stijging met 37,93%.

3.3.6 Afdeling V. Patrimonium

Afdeling V. Patrimonium (eenheden euro)		codes	JR - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	153.116.636	179.426.938
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	77.056.057	112.083.942
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	211.500	301.811
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	0	0
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	0	0
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	0	0
A.1.4. Sociale toelagen		7003	0	0
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	211.500	301.811
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	1.083	0
A.2.1. BOF		7010	0	0
A.2.2. IUAP		7011	0	0
A.2.3. FWO		7012	1.083	0
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	0	0
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	2.204.243	3.299.672
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	0	622
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	2.016.733	3.223.380
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	704.438	667.766
A.3.2.2. IWT		70211	0	990.194
A.3.2.3. IOF		70212	0	0
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	1.312.295	1.565.420
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	0	0
A.3.3. Steden en provincies		7022	31.242	55.835
A.3.4. Internationale organen		7023	156.268	19.835
A.3.4.1. Europese Unie		70230	52.015	14.135
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	104.253	5.700
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	0	0
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	0	0
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	1.146.282	385.271
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	0	24.775
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	0	24.775
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	0	0
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	0	0
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	0	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	0	0
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	0	0
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	0	0
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	66.946	207
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	1.079.336	360.289
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	73.492.950	108.097.188
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	34.817.402	36.851.129
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	11.047.089	10.556.707
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	94.748	99.271
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	481.119	414.547
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	1.779.257	2.024.729
A.5.6. Andere		7045	25.273.334	58.150.805
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	0	0
C. Geproduceerde vaste activa		72	3.753	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	12.768.242	10.520.914
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	63.288.584	56.822.082
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(192.747.396)	(203.818.369)
A. Aankopen goederen		60	45.437.909	34.380.453
B. Diensten en diverse goederen		61	80.854.022	85.016.139
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	64.289.978	82.225.785
C.1. ZAP		620	159.590	561.565
C.2. AAP		621	(5.391.972)	7.194.938
C.3. ATP		622	24.678.946	24.643.164
C.4. Gastprofessoren		623	471.848	172.115
C.5. Contractueel AP		624	7.046.532	8.358.468
C.6. Contractueel ATP		625	30.817.377	33.915.186
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	6.507.658	7.380.348
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	0	0
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	302.073	427.647
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	0	0
G. Andere bedrijfskosten		640/9	1.863.414	1.768.345
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	0	0
Bedrijfstekort	(-)	64/70	(39.630.759)	(24.391.430)

Afdeling V. Patrimonium		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>			2008	2009
IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	36.428.395	41.025.073
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	244.944	253.690
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	21.919.601	26.111.984
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	14.263.850	14.659.398
V. Financiële kosten	(-)	65	(10.900.529)	(12.257.119)
A. Kosten van schulden		650	515.379	280.832
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	(1.538.393)	(324.519)
C. Andere financiële kosten		652/9	11.923.543	12.300.806
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	0	4.376.523
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	(14.102.893)	0
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	1.857.554	9.192.132
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	2.230
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	31.313	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	981.939	2.854.844
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	844.302	6.335.058
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	(643)	(497)
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	643	497
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		86.090.524	82.644.592
A. Verrekeningen			83.127.992	79.667.831
B. Overschrijvingen			2.962.532	2.976.762
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(49.496.061)	(62.563.467)
A. Verrekeningen			19.970.162	19.656.774
B. Overschrijvingen			29.525.899	42.906.693
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	24.348.480	33.649.284
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	0

RESULTAATVERWERKING				
A. Te bestemmen overschot (te verwerken tekort)			241.378.388	252.565.746
1. Overschot van het boekjaar	70/66		24.925.272	41.233.268
2. Tekort van het boekjaar	66/70		(576.792)	(7.583.984)
3. Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790		217.029.908	218.916.462
4. Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690		0	0
B. Onttrekking aan de eigen middelen	(+)		2.307.956	0
1. aan het gevormd vermogen	791		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	792		2.307.956	0
C. Toevoeging aan de eigen middelen	(-)		0	(247.661.090)
1. aan het gevormd vermogen	691		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	692		0	247.661.090
D. Over te dragen overschot (tekort)		693/793	243.686.344	4.904.656

In de afdeling Patrimonium stijgen de bedrijfsopbrengsten in 2009 met 26.310.302 EUR. Dit betekent een meeropbrengst van 17,18% t.o.v. het boekjaar 2008.

De reden hiervoor is een significante toename van de “Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening” met 34.604.238 EUR of 47,09%.

De bedrijfskosten stijgen in 2009 met 11.070.973 EUR of 5,74%. De sterke stijging van de kosten voor bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+17.935.807 EUR) wordt enigszins gecompenseerd door een daling van de kosten voor de aankoop van goederen (-11.057.456 EUR).

De stijging van de kosten voor bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen is grotendeels toe te schrijven aan de kosten van het AAP (+12.586.910 EUR).

3.3.7 Afdeling VI. Voor orde

Afdeling VI. Voor Orde		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)			2008	2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	23.509.498	22.386.518
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	19.141.581	17.931.042
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	0	0
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	0	0
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	0	0
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	0	0
A.1.4. Sociale toelagen		7003	0	0
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	0	0
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	76.650	(70.926)
A.2.1. BOF		7010	0	0
A.2.2. IUAP		7011	76.650	(71.326)
A.2.3. FWO		7012	0	400
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	0	0
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	17.606.460	13.398.203
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	970.706	439.964
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	1.484.359	1.034.625
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	849.686	1.087.561
A.3.2.2. IWT		70211	624.693	531.463
A.3.2.3. IOF		70212	0	0
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	0	0
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	9.980	(584.399)
A.3.3. Steden en provincies		7022	0	0
A.3.4. Internationale organen		7023	15.151.395	11.923.614
A.3.4.1. Europese Unie		70230	15.016.395	11.923.614
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	135.000	0
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	0	0
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	0	0
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	38.000	266.791
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	38.000	238.017
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	38.000	238.017
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	0	0
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	0	0
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	0	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	0	0
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	0	0
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	0	28.774
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	0	0
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	0	0
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	1.420.471	4.336.974
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	78.725	0
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	12.676	27.113
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	0	0
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	0	0
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	0	0
A.5.6. Andere		7045	1.329.070	4.309.861
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	0	0
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	210.201	51.646
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	4.157.716	4.403.830
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(16.448.091)	(20.683.166)
A. Aankopen goederen		60	7.690	4.364
B. Diensten en diverse goederen		61	12.664.371	16.600.877
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	3.712.796	4.070.860
C.1. ZAP		620	3.463.936	3.874.983
C.2. AAP		621	0	0
C.3. ATP		622	(187)	0
C.4. Gastprofessoren		623	28	0
C.5. Contractueel AP		624	144.991	69.683
C.6. Contractueel ATP		625	104.028	123.984
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	0	2.210
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	0	0
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	0	0
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	0	0
G. Andere bedrijfskosten		640/9	63.234	7.064
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	7.061.407	1.703.352
Bedrijfstekort	(-)	64/70	0	0

Afdeling VI. Voor Orde		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>			2008	2009
IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	188.710	677.068
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	0	0
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	3.278	5.355
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	185.432	671.713
V. Financiële kosten	(-)	65	332.986	(410.433)
A. Kosten van schulden		650	0	0
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	(249.226)	0
C. Andere financiële kosten		652/9	(83.760)	410.433
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	7.583.103	1.969.988
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	0	0
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	0	0
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	0
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	0	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	0	0
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	0	0
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	0	0
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		403.774	212.114
A. Verrekeningen			174.178	212.114
B. Overschrijvingen			229.596	0
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(520.279)	(442.943)
A. Verrekeningen			224.964	434.143
B. Overschrijvingen			295.315	8.800
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	7.466.598	1.739.158
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	0

RESULTAATVERWERKING				
A. Te bestemmen overschot (te verwerken tekort)			11.268.648	12.249.814
1. Overschot van het boekjaar	70/66		7.466.598	1.745.907
2. Tekort van het boekjaar	66/70		0	(6.749)
3. Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790		3.802.050	10.510.656
4. Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690		0	0
B. Onttrekking aan de eigen middelen	(+)		0	0
1. aan het gevormd vermogen	791		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	792		0	0
C. Toevoeging aan de eigen middelen	(-)		0	(11.873.799)
1. aan het gevormd vermogen	691		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	692		0	11.873.799
D. Over te dragen overschot (tekort)		693/793	11.268.648	376.015

In de afdeling Voor orde dalen de bedrijfsopbrengsten in 2009 met 1.122.980 EUR of 4,78%.

De bedrijfskosten stijgen met 4.235.075 EUR of 25,74%.

Het bedrijfsoverschot daalt in 2009 dan ook met 5.358.055 EUR of 75,88%.

Rekening houdend met de financiële opbrengsten en kosten bedraagt het overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening 74,02% minder in 2009 dan in 2008. In absolute cijfers betekent dit een daling met 5.613.115 EUR.

Er zijn geen uitzonderlijke opbrengsten of kosten.

Rekening houdend met de inkomende en uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen daalt het overschot van het boekjaar in 2009 met 5.727.440 EUR of 76,71%.

3.3.8 Afdeling IOB (enkel Universiteit Antwerpen)

Afdeling IOB (enkele UAntwerpen)		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)			2008	2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	2.771.548	1.867.612
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	2.769.048	1.844.633
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	2.034.000	2.075.000
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	0	0
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	0	0
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	0	0
A.1.4. Sociale toelagen		7003	0	0
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	2.034.000	2.075.000
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	0	0
A.2.1. BOF		7010	0	0
A.2.2. IUAP		7011	0	0
A.2.3. FWO		7012	0	0
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	0	0
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	0	0
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	0	0
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	0	0
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	0	0
A.3.2.2. IWT		70211	0	0
A.3.2.3. IOF		70212	0	0
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	0	0
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	0	0
A.3.3. Steden en provincies		7022	0	0
A.3.4. Internationale organen		7023	0	0
A.3.4.1. Europese Unie		70230	0	0
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	0	0
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	0	0
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	0	0
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	0	0
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	0	0
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	0	0
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	0	0
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	0	0
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	0	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	0	0
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	0	0
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	0	0
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	0	0
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	0	0
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	735.048	(230.367)
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	0	0
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	7.574	12.411
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	0	0
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	0	0
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	0	0
A.5.6. Andere		7045	727.474	(242.778)
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	0	0
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	0	0
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	2.500	22.979
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(2.421.128)	(2.901.594)
A. Aankopen goederen		60	150.821	56.834
B. Diensten en diverse goederen		61	488.325	864.012
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	1.781.983	1.980.748
C.1. ZAP		620	961.145	877.620
C.2. AAP		621	397.861	529.526
C.3. ATP		622	59.585	90.532
C.4. Gastprofessoren		623	0	0
C.5. Contractueel AP		624	104.745	218.415
C.6. Contractueel ATP		625	258.629	264.655
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	17	0
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	0	0
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	0	0
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	0	0
G. Andere bedrijfskosten		640/9	0	0
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	350.420	0
Bedrijfstekort	(-)	64/70	0	(1.033.982)

Afdeling IOB (enkele UAntwerpen)		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>			2008	2009
IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	0	0
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	0	0
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	0	0
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	0	0
V. Financiële kosten	(-)	65	0	(65)
A. Kosten van schulden		650	0	0
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	0	0
C. Andere financiële kosten		652/9	0	65
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	350.420	0
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	0	(1.034.047)
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	0	0
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	0
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	0	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	0	0
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	0	0
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	0	0
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		361.373	401.789
A. Verrekeningen			16.722	283.255
B. Overschrijvingen			344.651	118.534
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(145.872)	(148.138)
A. Verrekeningen			144.470	148.138
B. Overschrijvingen			1.402	0
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	565.920	0
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	(780.396)

3.3.9 Afdeling IJS (enkel Universiteit Antwerpen)

Afdeling IJS (enkele UAntwerpen)		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)			2008	2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	172.420	173.965
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	172.420	173.965
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	164.000	167.000
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	0	0
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	0	0
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	0	0
A.1.4. Sociale toelagen		7003	0	0
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	164.000	167.000
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	0	0
A.2.1. BOF		7010	0	0
A.2.2. IUAP		7011	0	0
A.2.3. FWO		7012	0	0
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	0	0
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	0	0
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	0	0
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	0	0
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	0	0
A.3.2.2. IWT		70211	0	0
A.3.2.3. IOF		70212	0	0
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	0	0
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	0	0
A.3.3. Steden en provincies		7022	0	0
A.3.4. Internationale organen		7023	0	0
A.3.4.1. Europese Unie		70230	0	0
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	0	0
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	0	0
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	0	0
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	0	0
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	0	0
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	0	0
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	0	0
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	0	0
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	0	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	0	0
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	0	0
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	0	0
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	0	0
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	0	0
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	8.420	6.965
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	0	0
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	8.420	6.965
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	0	0
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	0	0
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	0	0
A.5.6. Andere		7045	0	0
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	0	0
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	0	0
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	0	0
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(147.452)	(144.874)
A. Aankopen goederen		60	1.781	1.496
B. Diensten en diverse goederen		61	40.306	65.004
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	105.365	78.115
C.1. ZAP		620	0	0
C.2. AAP		621	0	0
C.3. ATP		622	0	0
C.4. Gastprofessoren		623	9.452	4.213
C.5. Contractueel AP		624	9.557	19.188
C.6. Contractueel ATP		625	39.604	41.661
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	46.752	13.053
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	0	0
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	0	0
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	0	0
G. Andere bedrijfskosten		640/9	0	260
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	24.968	29.091
Bedrijfstekort	(-)	64/70	0	0

Afdeling IJS (enkele UAntwerpen)		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>			2008	2009
IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	0	0
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	0	0
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	0	0
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	0	0
V. Financiële kosten	(-)	65	0	0
A. Kosten van schulden		650	0	0
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	0	0
C. Andere financiële kosten		652/9	0	0
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	24.968	29.091
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	0	0
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	0	0
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	0
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	0	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	0	0
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	0	0
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	0	0
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	0	0
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		0	5.250
A. Verrekeningen			0	5.250
B. Overschrijvingen			0	0
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		(3.467)	(10.275)
A. Verrekeningen			3.467	10.275
B. Overschrijvingen			0	0
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	21.501	24.066
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	0	0

3.3.10 Afdeling VIII. Bedrijfseconomische afdeling

Afdeling VIII. Bedrijfseconomische afdeling (eenheden euro)		codes	JR - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2009
I. Bedrijfsopbrengsten	(+)	70/74	(1.867.164)	(34.546.779)
A. Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		70	(7.010.739)	(17.463.071)
A.1. Overheidstoelagen en subsidies - basisfinanciering (1ste geldstroom)		700	(14.802.710)	(9.036.447)
A.1.1. Werkingsuitkeringen		7000	(752.984)	110.945
A.1.2. Uitkeringen DGOS		7001	0	0
A.1.3. Investeringsuitkeringen		7002	0	0
A.1.4. Sociale toelagen		7003	(41.576)	26.039
A.1.5. Andere overheidstoelagen en subsidies		7004	(14.008.150)	(9.173.431)
A.2. Overheidstoelagen fundamenteel basisonderzoek (2de geldstroom)		701	(26.137)	1.492.145
A.2.1. BOF		7010	0	0
A.2.2. IUAP		7011	0	174.676
A.2.3. FWO		7012	(26.137)	1.317.469
A.2.4. IWT : bench fee (specialisatiebeurzen)		7013	0	0
A.3. Overheidstoelagen toegepast wetenschappelijk onderzoek (3de geldstroom)		702	(875.793)	(3.940.597)
A.3.1. Federale Overheid exclusief IUAP		7020	0	(91.830)
A.3.2. Vlaamse Gemeenschap		7021	(875.793)	505.614
A.3.2.1. Ministerie Vlaamse Gemeenschap		70210	0	533.388
A.3.2.2. IWT		70211	228.694	(20.233)
A.3.2.3. IOF		70212	(1.486.487)	(775.862)
A.3.2.4. Andere intermediaire organisaties		70213	382.000	189.662
A.3.2.5. Andere bijdragen Vlaamse Gemeenschap		70214	0	578.658
A.3.3. Steden en provincies		7022	0	1.755
A.3.4. Internationale organen		7023	0	(4.286.571)
A.3.4.1. Europese Unie		70230	0	(4.522.658)
A.3.4.2. Internationale instellingen		70231	0	236.087
A.3.4.3. Andere buitenlandse overheden		70232	0	0
A.3.5. Andere overheidsbijdragen toegepast wetenschappelijk onderzoek		7024	0	(69.566)
A.4. Contractonderzoek met de privé-sector en wetenschappelijke dienstverlening (4de geldstroom)		703	9.374.072	1.510.054
A.4.1. Contractonderzoek met de privé sector		7030	(588.662)	(707.349)
A.4.1.1. Contractonderzoek - non profit organisaties		70300	(566.744)	8.522
A.4.1.2. Contractonderzoek - vennootschappen		70301	(21.918)	(715.871)
A.4.1.2.1. Contractonderzoek - vennootschappen		703010	(21.918)	(715.871)
A.4.1.2.2. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - pré klinisch		703011	0	0
A.4.1.2.3. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase I & II		703012	0	0
A.4.1.2.4. Contractonderzoek - vennootschappen clinical trials - fase III & IV		703013	0	0
A.4.2. Onderzoek met privé sector mét overheidssteun		7031	0	0
A.4.3. Wetenschappelijke dienstverlening (zonder contract)		7032	16.560	(11.327)
A.4.4. Valorisatie Onderzoeksresultaten		7033	9.946.174	2.228.729
A.5. Andere opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening		704	(680.172)	(7.488.225)
A.5.1. Reguliere inschrijvingsgelden		7040	(440.158)	249.800
A.5.2. Andere inschrijvingsgelden		7041	25.760	(94.688)
A.5.3. Huuropbrengsten sociale sector		7042	0	24.169
A.5.4. Opbrengsten studentenrestaurants		7043	0	4.435
A.5.5. Opbrengsten boeken en cursussen		7044	0	0
A.5.6. Andere		7045	(265.774)	(7.671.941)
B. Waardewijzigingen projecten in uitvoering		71	6.246.468	(16.196.521)
C. Geproduceerde vaste activa		72	0	0
D. Giften, schenkingen en legaten		73	0	(874.479)
E. Andere bedrijfsopbrengsten		74	(1.102.893)	(12.708)
II. Bedrijfskosten	(-)	60/64	(37.212.881)	(9.993.138)
A. Aankopen goederen		60	(79.230.164)	(107.309.723)
B. Diensten en diverse goederen		61	9.789.478	(1.030.540)
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		62	1.750.755	(5.217.840)
C.1. ZAP		620	(781.964)	(2.327.250)
C.2. AAP		621	42.298	59.799
C.3. ATP		622	(297.705)	1.589.297
C.4. Gastprofessoren		623	24.367	25.003
C.5. Contractueel AP		624	1.107.453	(6.149.989)
C.6. Contractueel ATP		625	1.344.911	(174.100)
C.7. Bursalen onderworpen aan RSZ		626	311.396	1.759.399
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	90.062.337	91.852.902
E. Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)		631/3	1.102.838	(1.000.163)
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)		634/9	12.570.503	31.746.322
G. Andere bedrijfskosten		640/9	1.167.133	952.180
III. Bedrijfsoverschot	(+)	70/64	0	0
Bedrijfstekort	(-)	64/70	(39.080.045)	(44.539.917)

Afdeling VIII. Bedrijfseconomische afdeling		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>			2008	2009
IV. Financiële opbrengsten	(+)	75	(876.730)	(419.316)
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	27.540	0
B. Opbrengsten uit vlottende activa		751	3.434.801	(952.221)
C. Andere financiële opbrengsten		752/9	(4.339.071)	532.905
V. Financiële kosten	(-)	65	(50.933.263)	42.329.112
A. Kosten van schulden		650	(652.324)	(999.531)
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)		651	52.590.398	(38.300.855)
C. Andere financiële kosten		652/9	(1.004.811)	(3.028.726)
VI. Overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+)	70/65	0	0
Tekort uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-)	65/70	(90.890.037)	(2.630.121)
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	(+)	76	4.765.393	590.633
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760	0	1.966.870
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761	1.542.867	589.693
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762	0	0
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	3.222.526	(1.965.930)
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten		764/9	0	0
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-)	66	(4.797.702)	(3.182.581)
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660	(32.018)	34.259
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661	4.829.720	3.148.322
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)		662	0	0
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663	0	0
E. Andere uitzonderlijke kosten		664/8	0	0
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijkekosten (-)		669	0	0
IX. Inkomende verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(+)		(974.234)	(122.184)
A. Verrekeningen			(974.234)	(122.184)
B. Overschrijvingen			0	0
IX. Uitgaande verrekeningen en overschrijvingen tussen afdelingen	(-)		974.234	122.184
A. Verrekeningen			(974.234)	(122.184)
B. Overschrijvingen			0	0
XI. Overschot van het boekjaar	(+)	70/66	0	0
Tekort van het boekjaar	(-)	66/70	(90.922.346)	(5.222.069)

RESULTAATVERWERKING				
A. Te bestemmen overschot (te verwerken tekort)			200.240.439	307.910.953
1. Overschot van het boekjaar	70/66		21.970.234	33.969.140
2. Tekort van het boekjaar	66/70		(112.892.580)	(39.191.209)
3. Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790		291.162.785	313.133.022
4. Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690		0	0
B. Onttrekking aan de eigen middelen	(+)		0	0
1. aan het gevormd vermogen	791		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	792		0	0
C. Toevoeging aan de eigen middelen	(-)		0	(298.701.595)
1. aan het gevormd vermogen	691		0	0
2. aan de aangelegde fondsen	692		0	298.701.595
D. Over te dragen overschot (tekort)	693/793		200.240.439	9.209.358

3.4 Resultatenrekening: enkele kengetallen per universiteit

3.4.1 Bedrijfsopbrengsten

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de totale bedrijfsopbrengsten in de boekjaren 2008 en 2009 alsook van de belangrijkste componenten ervan per universiteit.

- **Aandeel van de totale bedrijfsopbrengsten per universiteit in de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten**

In boekjaar 2008 verwerft de KULeuven het hoogste individuele aandeel (41,62%) in de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten van de universiteiten en de KUBrussel het laagste individuele aandeel (0,50%).

In boekjaar 2009 neemt het individuele aandeel van de KULeuven nog toe (42,40%) en daalt dit van de KUBrussel (0,46%).

- **Aandeel van de opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening per universiteit in de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten**

De geaggregeerde opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening bedragen in boekjaar 2008 de som van 1.425.814.521 EUR. Hiervan neemt de KULeuven 40,48% voor haar rekening en de KUBrussel 0,53%.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfsopbrengsten RR[70/74] van de universiteit is het grootst bij de KUBrussel (99,25%) en het kleinst bij de KULeuven (91,25%).

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfsopbrengsten RR[70/74] van de universiteiten samen bedraagt 93,77% in boekjaar 2008.

In het boekjaar 2009 bedraagt de geaggregeerde opbrengst verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening 1.538.300.907 EUR. Het aandeel van de KULeuven hierin stijgt naar 41,22%, het aandeel van de KUBrussel daalt naar 0,47%.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfsopbrengsten RR[70/74] van de universiteit is het grootst bij de VUB (103,97%) en het kleinst bij de UA (92,81%).

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfsopbrengsten RR[70/74] van de universiteiten samen bedraagt 95,81% in boekjaar 2009.

- **Aandeel van de waardewijzigingen projecten in uitvoering per universiteit in de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten**

De geaggregeerde cijfers verbonden aan de waardewijzigingen projecten in uitvoering worden zowel in boekjaar 2008 als in boekjaar 2009 uitsluitend gerealiseerd door de UA en de VUB.

- **Aandeel van de geproduceerde vaste activa per universiteit in de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten**

In boekjaar 2008 heeft alleen de UGent opbrengsten uit geproduceerde vaste activa. In boekjaar 2009 genereert er geen enkele universiteit opbrengsten uit deze component.

- **Aandeel van giften, schenkingen en legaten per universiteit in de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten**

De geaggregeerde opbrengsten verbonden aan giften, schenkingen en legaten bedragen in boekjaar 2008 de som van 14.498.803 EUR. Hiervan neemt de KULeuven 87,41% voor haar rekening. Hierna volgt de VUB met 6,40%.

In boekjaar 2009 daalt de opbrengst naar 12.961.261 EUR. Het aandeel van de KULeuven hierin daalt naar 71,20%, dat van de VUB stijgt naar 16,16%.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfsopbrengsten RR[70/74] van de universiteit is het grootst bij de KULeuven (2,00%) in boekjaar 2008 en bij de UHasselt (1,89%) in boekjaar 2009.

De KUBrussel en de UGent hebben geen opbrengsten uit giften, schenkingen en legaten in boekjaar 2008, noch in boekjaar 2009.

De geaggregeerde opbrengsten van giften, schenkingen en legaten bedraagt slechts 0,95% van de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten van de universiteiten in 2008 en 0,81% in 2009.

- **Aandeel van andere bedrijfsopbrengsten per universiteit in de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten**

De geaggregeerde andere bedrijfsopbrengsten leveren 73.931.738 EUR op in boekjaar 2008 en 70.553.635 EUR in boekjaar 2009.

Het relatieve belang van deze rubriek in de bedrijfsopbrengsten RR[70/74] van de universiteit schommelt sterk van universiteit tot universiteit. De KULeuven tekent de hoogste waarde op met 6,79% in 2008 en 6,14% in 2009, de KUBrussel de laagste waarde met 0,05% in 2008 en 0,11% in 2009.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfsopbrengsten RR[70/74] van de universiteiten samen bedraagt 4,86% in 2008 en 4,39% in 2009.

Bedrijfsopbrengsten per universiteit - Boekjaar 2008

	Bedrijfsopbrengsten RR [7074]		Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek, dienstverlening - RR [70]		Waardewijzigingen projecten in uitvoering - RR [71]		Geproduceerde vaste activa RR [72]		Giften, schenkingen en legaten RR [73]		Andere bedrijfsopbrengsten RR [74]	
	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ
<i>(absolute bedragen in eenheden euro)</i>												
Katholieke Universiteit Brussel	7.606.956	0,50 %	7.549.548	0,53 %	53.931	0,86 %	0	0,00 %	0	0,00 %	3.477	0,00 %
Katholieke Universiteit Leuven	632.844.019	41,62 %	577.198.264	40,48 %	0	0,00 %	0	0,00 %	12.672.880	87,41 %	42.972.875	58,13 %
Universiteit Gent	462.139.044	30,39 %	452.183.620	31,71 %	0	0,00 %	5.874	100,00 %	4.615	0,03 %	9.945.035	13,45 %
Universiteit Antwerpen	185.919.361	12,23 %	173.435.116	12,16 %	4.168.357	66,73 %	0	0,00 %	635.435	4,38 %	7.680.453	10,39 %
Universiteit Hasselt	53.905.545	3,55 %	52.088.083	3,65 %	0	0,00 %	0	0,00 %	258.314	1,78 %	1.569.148	2,11 %
Vrije Universiteit Brussel	178.082.479	11,71 %	163.359.890	11,46 %	2.024.180	32,41 %	0	0,00 %	927.658	6,40 %	11.770.751	15,92 %
Consolidatie Univ	1.520.497.404	100,00 %	1.425.814.521	100,00 %	6.246.468	100,00 %	0	0,00 %	14.498.803	100,00 %	73.931.738	100,00 %
Rekenkundig gemiddelde	253.416.234		237.835.753		1.041.078		0		2.416.467		12.321.956	
Laagste waarde	7.606.956	0,50 %	7.549.548	0,53 %	0	0,00 %	0	0,00 %	0	0,00 %	3.477	0,00 %
Hoogste waarde	632.844.019	41,62 %	577.198.264	40,48 %	4.168.357	66,73 %	5.874	100,00 %	12.672.880	87,41 %	42.972.875	58,13 %

% Co Univ = procentueel aandeel van de rubriek in het geconsolideerde bedrag van de universiteit
 % Bo = procentueel aandeel van de rubriek in de bedrijfsopbrengsten RR [7074] van de universiteit

Bedrijfsopbrengsten per universiteit - Boekjaar 2009

	Bedrijfsopbrengsten RR [7074]		Opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek, dienstverlening - RR [70]		Waardewijzigingen projecten in uitvoering - RR [71]		Geproduceerde vaste activa RR [72]		Giften, schenkingen en legaten RR [73]		Andere bedrijfsopbrengsten RR [74]	
	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ
<i>(absolute bedragen in eenheden euro)</i>												
Katholieke Universiteit Brussel	7.328.119	0,46 %	7.304.329	0,47 %	15.979	- 0,10 %	0	0,00 %	0	0,00 %	7.811	0,01 %
Katholieke Universiteit Leuven	680.707.213	42,40 %	634.078.453	41,22 %	(4.404.113)	- 0,65 %	0	0,00 %	9.228.756	71,20 %	41.804.117	59,25 %
Universiteit Gent	475.716.225	29,63 %	464.166.492	30,17 %	0	0,00 %	0	0,00 %	0	0,00 %	11.549.733	16,37 %
Universiteit Antwerpen	203.376.507	12,67 %	188.751.538	12,27 %	4.358.592	- 26,91 %	0	0,00 %	546.151	4,21 %	9.720.226	13,78 %
Universiteit Hasselt	57.833.477	3,60 %	56.171.907	3,65 %	0	0,00 %	0	0,00 %	1.091.901	8,42 %	569.668	0,81 %
Vrije Universiteit Brussel	180.657.740	11,25 %	187.828.188	12,21 %	(16.166.979)	- 8,95 %	0	0,00 %	2.094.452	16,16 %	6.902.079	9,78 %
Consolidatie Univ	1.605.619.282	100,00 %	1.538.300.907	100,00 %	(16.166.521)		0	0,00 %	12.961.261	100,00 %	70.553.635	100,00 %
Rekenkundig gemiddelde	267.603.214		256.383.485		(2.699.420)		0		2.160.210		11.756.939	
Laagste waarde	7.328.119	0,46 %	7.304.329	0,47 %	(16.166.979)	- 8,95 %	0	0,00 %	0	0,00 %	7.811	0,01 %
Hoogste waarde	680.707.213	42,40 %	634.078.453	41,22 %	4.358.592	2,14 %	0	0,00 %	9.228.756	71,20 %	41.804.117	59,25 %

% Co Univ = procentueel aandeel van de rubriek in het geconsolideerde bedrag van de universiteit
 % Bo = procentueel aandeel van de rubriek in de bedrijfsopbrengsten RR [7074] van de universiteit

3.4.2 Bedrijfskosten

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de totale bedrijfskosten in boekjaar 2008 en 2009 alsook van de belangrijkste componenten ervan per universiteit.

- **Aandeel van de totale bedrijfskosten per universiteit in de geaggregeerde bedrijfskosten**

In boekjaar 2008 verwerft de KULeuven het hoogste individuele aandeel (40,06%) in de geaggregeerde bedrijfskosten en de KUBrussel het laagste individuele aandeel (0,52%).

In boekjaar 2009 neemt het individuele aandeel van de KULeuven nog toe (42,11%) en daalt dit van de KUBrussel (0,46%).

- **Aandeel van de kosten voor de aankoop van goederen per universiteit in de geaggregeerde bedrijfskosten**

Het procentueel aandeel van de kosten voor de aankoop van goederen in de geaggregeerde bedrijfskosten in deze rubriek is het hoogst bij de KULeuven, zowel in 2008 (45,17%) als in 2009 (49,59%). Het aandeel is het laagst bij de UHasselt (0,31%) in boekjaar 2008 en bij de KUBrussel (0,20%) in boekjaar 2009.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfskosten RR[60/64] van de universiteit is het grootst bij de VUB en het kleinst bij de UHasselt.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfskosten RR[60/64] van de universiteiten samen bedraagt 2,95% in boekjaar 2008 en 1,90% in boekjaar 2009.

- **Aandeel van de kosten voor diensten en diverse goederen per universiteit in de geaggregeerde bedrijfskosten**

De geaggregeerde kosten voor diensten en diverse goederen bedragen in boekjaar 2008 de som van 390.616.293 EUR. Hiervan neemt de KULeuven 39,38% voor haar rekening, gevolgd door de UGent met 32,68%.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfskosten RR[60/64] van de universiteit is het grootst bij de UGent (28,41%) en het kleinst bij de KUBrussel (20,38%).

In het boekjaar 2009 bedragen de geaggregeerde kosten in deze rubriek 425.022.402 EUR. Het aandeel van de KULeuven hierin blijft ongeveer status quo met 39,22%, gevolgd door de UGent met 33,24%.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfskosten RR[60/64] van de universiteit blijft het grootst bij de UGent (30,55%) en is het kleinst bij de UHasselt (23,54%).

De geaggregeerde kosten voor diensten en diverse goederen bedragen 26,82% van de bedrijfskosten van de universiteiten samen in boekjaar 2008 en 27,22% in boekjaar 2009.

- **Aandeel van de kosten voor bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen per universiteit in de geaggregeerde bedrijfskosten**

De geaggregeerde kosten voor bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen bedragen in boekjaar 2008 de som van 909.794.834 EUR. Hiervan neemt de KULeuven 40,60% voor haar rekening, gevolgd door de UGent met 29,27%.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfskosten R[R60/64] van de universiteit is het grootst bij de KUBrussel (68,14%) en het kleinst bij de UGent (59,27%).

In het boekjaar 2009 bedragen de geaggregeerde kosten in deze rubriek 974.291.403 EUR. Het aandeel van de KULeuven hierin is nog licht gestegen tot 41,44%. Het aandeel van de UGent is lichtjes gedaald naar 29,02%.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in de bedrijfskosten RR[60/64] van de universiteit is het grootst bij de UA (67,37%) en het kleinst bij de KUBrussel (57,67%).

Het procentueel aandeel van de kosten voor bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen in de bedrijfskosten RR[60/64] van de universiteiten samen bedraagt 62,46% in het boekjaar 2008 en 62,40% in het boekjaar 2009.

Deze rubriek is dus duidelijk de zwaarste kostenpost voor de sector.

- **Aandeel van afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten en op immateriële en materiële vaste activa per universiteit in de geaggregeerde bedrijfskosten**

Het geaggregeerde aandeel van deze rubriek stabiliseerde zich op 6,18% van de bedrijfskosten van de universiteiten samen in 2008 en op 5,88% in 2009.

- **Aandeel van waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen per universiteit in de geaggregeerde bedrijfskosten**

De geaggregeerde cijfers verbonden aan deze rubriek worden zowel in boekjaar 2008 als in boekjaar 2009 uitsluitend gerealiseerd door de KULeuven, de UHasselt en de VUB.

- **Aandeel van de kosten voor voorzieningen voor risico's en kosten**

In 2009 zijn de kosten voor voorzieningen voor risico's en kosten met 152,55% gestegen t.o.v. 2008.

Het geaggregeerde aandeel van deze rubriek stabiliseerde zich op 0,86% van de bedrijfskosten van de universiteiten samen in 2008 en op 2,03% in 2009.

- **Aandeel van de andere bedrijfskosten per universiteit in de geaggregeerde bedrijfskosten**

In het boekjaar 2008 bedroeg het aandeel van deze rubriek in de totale bedrijfskosten van de sector maar 0,62% en in 2009 slechts 0,61%.

Bedrijfskosten per universiteit - Boekjaar 2008

	Bedrijfskosten RR (0064)		Aankoop goederen RR (00)		Diensten en diverse goederen RR (01)		Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen - RR (02)		Afschrijvingen en waardeverminderingen op OK/AMVA - RR (03)		Waardeverminderingen op voorraden en handeldveringen - RR (037)		Voorzettingen voor risico's en kosten - RR (039)		Andere bedrijfskosten RR (040)	
	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ
<i>(absolute bedragen in eenheden euro)</i>																
Katholieke Universiteit Brussel	7.528.340	0,52 %	191.100	0,35 %	1.834.311	0,39 %	20.338	0,46 %	68,14 %	702.462	0,78 %	9,33 %	(2.430)	-0,03 %	13.359	0,15 %
Katholieke Universiteit Leuven	583.516.910	40,06 %	19.456.159	45,17 %	153.820.912	39,38 %	26.336	40,60 %	63,30 %	319.016.073	35,43 %	5,47 %	1.194.307	0,07 %	7.332.817	80,56 %
Universiteit Gent	449.241.000	30,84 %	10.986.169	25,54 %	127.641.697	32,68 %	28.411	29,27 %	59,27 %	31.247.132	34,70 %	6,96 %	12.488.367	2,78 %	696.691	6,06 %
Universiteit Antwerpen	185.079.283	12,71 %	2.539.240	5,90 %	11.683	0,03 %	24,86 %	13,83 %	67,87 %	10.578.333	11,75 %	5,72 %	(455.120)	-0,25 %	415.440	4,56 %
Universiteit Hasselt	50.186.472	3,45 %	134.461	0,31 %	13.065.545	3,35 %	26,07 %	3,56 %	64,49 %	4.408.381	4,89 %	8,78 %	0	0,00 %	169.244	1,86 %
Vrije Universiteit Brussel	181.033.657	12,43 %	9.770.237	22,73 %	48.331.269	12,37 %	26,69 %	12,19 %	61,23 %	11.215.395	12,46 %	6,19 %	(695.245)	-0,36 %	594.860	6,21 %
Consolidatie Univ	1.465.064.570	100,00 %	40.027.327	100,00 %	390.612.293	100,00 %	26,82 %	100,00 %	62,46 %	90.023.337	100,00 %	6,19 %	12.970.900	0,10 %	9.102.210	100,00 %
Rekenkundig gemiddelde	242.767.428	0,52 %	7.171.231	0,27 %	65.102.716	0,29 %	25,48 %	0,46 %	64,07 %	15.010.330	16,65 %	7,07 %	2.095.064	0,39 %	1.517.068	0,41 %
Laagste waarde	7.528.340	0,06 %	134.461	0,31 %	1.834.311	0,29 %	20,38 %	0,46 %	59,27 %	702.462	0,78 %	5,47 %	(655.245)	-0,36 %	13.359	0,15 %
Hoogste waarde	583.516.910	40,06 %	19.456.159	45,17 %	153.820.912	39,38 %	28,41 %	40,60 %	68,14 %	319.016.073	35,43 %	9,33 %	12.488.367	2,78 %	7.332.817	80,56 %

% Co Univ = procentueel aandeel van de rubriek in het geconsolideerde bedrag van de universiteiten

% BK = procentueel aandeel van de rubriek in de bedrijfskosten RR (0064) van de universiteit

Bedrijfskosten per universiteit - Boekjaar 2008

	Bedrijfskosten RR (0064)		Aankoop goederen RR (00)		Diensten en diverse goederen RR (01)		Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen - RR (02)		Afschrijvingen en waardeverminderingen op OK/AMVA - RR (03)		Waardeverminderingen op voorraden en handeldveringen - RR (037)		Voorzettingen voor risico's en kosten - RR (039)		Andere bedrijfskosten RR (040)	
	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ
<i>(absolute bedragen in eenheden euro)</i>																
Katholieke Universiteit Brussel	7.187.444	0,46 %	59.480	0,20 %	2.142.159	0,50 %	29,80 %	0,43 %	57,67 %	821.485	0,89 %	11,43 %	(2.718)	-0,01 %	22.223	0,23 %
Katholieke Universiteit Leuven	667.981.833	42,11 %	14.682.754	49,59 %	166.680.668	39,22 %	25,35 %	41,44 %	61,40 %	30.843.284	33,59 %	4,68 %	34.779.253	5,20 %	7.027.008	73,99 %
Universiteit Gent	482.411.629	29,61 %	6.129.692	20,68 %	141.295.754	33,24 %	30,55 %	29,02 %	61,15 %	33.848.938	36,85 %	7,32 %	(2.131.63)	-0,03 %	1.075.786	11,33 %
Universiteit Antwerpen	198.084.660	12,72 %	2.211.634	7,47 %	151.630.077	12,15 %	26,00 %	13,73 %	67,37 %	10.933.929	11,83 %	5,55 %	(120.411)	-0,38 %	128.145	1,35 %
Universiteit Hasselt	63.970.300	3,42 %	67.478	0,13 %	12.961.350	2,86 %	23,54 %	3,67 %	66,94 %	4.681.895	5,10 %	8,77 %	38.685	0,07 %	292.679	3,08 %
Vrije Universiteit Brussel	182.348.687	11,68 %	6.463.345	21,83 %	50.748.453	11,94 %	27,83 %	11,71 %	62,57 %	10.703.422	11,65 %	6,97 %	(260.000)	-0,82 %	961.690	10,01 %
Consolidatie Univ	1.591.484.642	100,00 %	29.606.964	100,00 %	425.022.492	100,00 %	27,22 %	100,00 %	62,40 %	91.852.902	100,00 %	5,89 %	(534.034)	-0,03 %	9.496.884	100,00 %
Rekenkundig gemiddelde	260.247.440	0,46 %	4.934.827	1,53 %	70.837.087	0,30 %	27,18 %	0,46 %	62,85 %	15.308.817	0,89 %	7,27 %	(89.000)	-0,03 %	1.582.781	0,46 %
Laagste waarde	7.187.444	0,06 %	59.480	0,20 %	2.142.159	0,30 %	23,54 %	0,46 %	57,07 %	821.485	0,89 %	4,69 %	(658.596)	-0,20 %	22.123	0,25 %
Hoogste waarde	667.981.833	42,11 %	14.682.754	49,59 %	166.680.668	39,22 %	30,55 %	41,44 %	61,27 %	33.848.938	36,85 %	7,32 %	34.779.253	5,29 %	7.027.008	73,99 %

% Co Univ = procentueel aandeel van de rubriek in het geconsolideerde bedrag van de universiteiten

% BK = procentueel aandeel van de rubriek in de bedrijfskosten RR (0064) van de universiteit

3.4.3 Resultaten per universiteit

Het overzicht van de resultaten per universiteit wordt hieronder weergegeven.

- **Overschot/tekort van het boekjaar**

De universiteiten realiseerden in het boekjaar 2008 samen een geaggregeerde winst van 49.916.369 EUR. De KULeuven realiseerde met een winst van 60.408.117 EUR de hoogste score in de sector, de VUB de laagste score met een verlies van 23.511.992 EUR.

In het boekjaar 2009 is er een substantiële stijging van de geaggregeerde winst van de universiteiten met 139,12%. In absolute cijfers betekent dit een winst van 119.359.834 EUR. De KULeuven realiseerde nogmaals de hoogste score met 60.890.563 EUR. De laagste score werd ditmaal behaald door de KUBrussel met 371.765 EUR.

- **Bedrijfsoverschot/tekort**

Vijf universiteiten boeken een bedrijfsoverschot en dit zowel in 2008 als in 2009. Alleen de VUB boekt tweemaal een bedrijfstekort. Dit tekort is in 2009 wel 43,09% kleiner dan in 2008.

De KULeuven neemt 77,20% van het door de sector gerealiseerde bedrijfsoverschot in 2008 voor haar rekening en in 2009 iets minder maar toch nog 52,40%.

- **Financieel resultaat**

De sector realiseerde in 2008 een uitermate slecht financieel resultaat met een verlies van 19.801.220 EUR. In 2009 daarentegen scoren de universiteiten beter met 68.264.778 EUR. Dit is een verbetering t.o.v. 2008 met 88.065.998 EUR of 444,75%.

Hoewel we ook bij de UA en de UGent een negatieve score aflezen, is het slecht geaggregeerd financieel resultaat van de sector 2008 hoofdzakelijk toe te schrijven aan de score van de VUB. De reden hiervoor is de waardevermindering op hun vlottende activa.

In boekjaar 2008 is het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot/tekort van het boekjaar RR[70/66] van de universiteit het grootst bij de UA en het kleinst bij de UGent.

In boekjaar 2009 is het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot/tekort van het boekjaar RR[70/66] van de universiteit het grootst bij de VUB en het kleinst bij de Uhasselt.

- **Uitzonderlijk resultaat**

Het geaggregeerde uitzonderlijk resultaat leverde zowel in 2008 als in 2009 een weliswaar kleine maar toch positieve bijdrage aan het globaal overschot van de sector.

Overschot / Tekort het boekjaar per universiteit - Boekjaar 2008

	Overschot / Tekort van het boekjaar - RR [70/66]		Bedrijfsoverschot / Bedrijfstekort RR [70/64]		Financieel resultaat RR [75/65]		Uitzonderlijk resultaat RR [76/66]	
	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ
<i>(absolute bedragen in eenheden euro)</i>								
Katholieke Universiteit Brussel	237.661	0,48 %	78.616	0,12 %	153.648	- 0,78 %	5.396	0,09 %
Katholieke Universiteit Leuven	60.408.117	121,02 %	49.327.109	77,20 %	6.614.110	- 33,40 %	4.466.899	76,69 %
Universiteit Gent	11.362.501	22,76 %	12.898.036	20,19 %	(1.618.314)	8,17 %	82.778	1,42 %
Universiteit Anwerpen	(3.397.255)	- 6,81 %	841.078	1,32 %	(5.514.765)	27,85 %	1.276.432	21,91 %
Universiteit Hasselt	4.817.337	9,65 %	3.719.073	5,82 %	1.105.016	- 5,58 %	(6.752)	- 0,12 %
Vrije Universiteit Brussel	(23.511.992)	- 47,10 %	(2.971.078)	- 4,65 %	(20.540.915)	103,74 %	0	0,00 %
Consolidatie Univ	49.916.369	100,00 %	63.892.834	100,00 %	(19.801.220)	100,00 %	5.824.753	100,00 %
Rekenkundig gemiddelde	8.319.395		10.648.806		(3.300.203)		970.792	
Laagste waarde	(23.511.992)	- 47,10 %	(2.971.078)	- 4,65 %	(20.540.915)	- 33,40 %	(6.752)	- 0,12 %
Hoogste waarde	60.408.117	121,02 %	49.327.109	77,20 %	6.614.110	103,74 %	4.466.899	76,69 %

% Co Univ = procentueel aandeel van de rubriek in het geconsolideerde bedrag van de universiteiten

% O/T = procentueel aandeel van de rubriek in de overschot / tekort van het boekjaar RR [70/66] van de universiteit

Overschot / Tekort het boekjaar per universiteit - Boekjaar 2009

	Overschot / Tekort van het boekjaar - RR [70/66]		Bedrijfsoverschot / Bedrijfstekort RR [70/64]		Financieel resultaat RR [75/65]		Uitzonderlijk resultaat RR [76/66]	
	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ
<i>(absolute bedragen in eenheden euro)</i>								
Katholieke Universiteit Brussel	371.765	0,31 %	140.675	0,32 %	231.090	0,34 %	0	0,00 %
Katholieke Universiteit Leuven	60.890.563	51,01 %	23.125.380	52,40 %	33.323.064	48,81 %	4.442.119	63,82 %
Universiteit Gent	24.857.391	20,83 %	13.304.597	30,15 %	11.550.081	16,92 %	2.713	0,04 %
Universiteit Anwerpen	11.877.519	9,95 %	4.791.847	10,86 %	6.212.751	9,10 %	872.921	12,54 %
Universiteit Hasselt	5.408.271	4,53 %	4.463.087	10,11 %	971.436	1,42 %	(26.253)	- 0,38 %
Vrije Universiteit Brussel	15.954.325	13,37 %	(1.690.947)	- 3,83 %	15.976.355	23,40 %	1.668.917	23,98 %
Consolidatie Univ	119.359.834	100,00 %	44.134.640	100,00 %	68.264.778	100,00 %	6.960.417	100,00 %
Rekenkundig gemiddelde	19.893.306		7.355.773		11.377.463		1.160.070	
Laagste waarde	371.765	0,31 %	(1.690.947)	- 3,83 %	231.090	0,34 %	(26.253)	- 0,38 %
Hoogste waarde	60.890.563	51,01 %	23.125.380	52,40 %	33.323.064	48,81 %	4.442.119	63,82 %

% Co Univ = procentueel aandeel van de rubriek in het geconsolideerde bedrag van de universiteiten

% O/T = procentueel aandeel van de rubriek in de overschot / tekort van het boekjaar RR [70/66] van de universiteit

3.5 Geaggregeerde investeringen en financiering

3.5.1 Geaggregeerde investeringen

3.5.1.1 Horizontale analyse: jaarrekening 2008 – jaarrekening 2009

De universiteiten investeerden tijdens het boekjaar 2009 samen 178.212.362 EUR. Dit is een stijging met 27,40% t.o.v. het boekjaar 2008.

De toename van de investeringen situeert zich voornamelijk bij de rubriek “Activa in aanbouw en vooruitbetalingen” (+57,16%) en “Installatie, machines en uitrusting” (+46,69%).

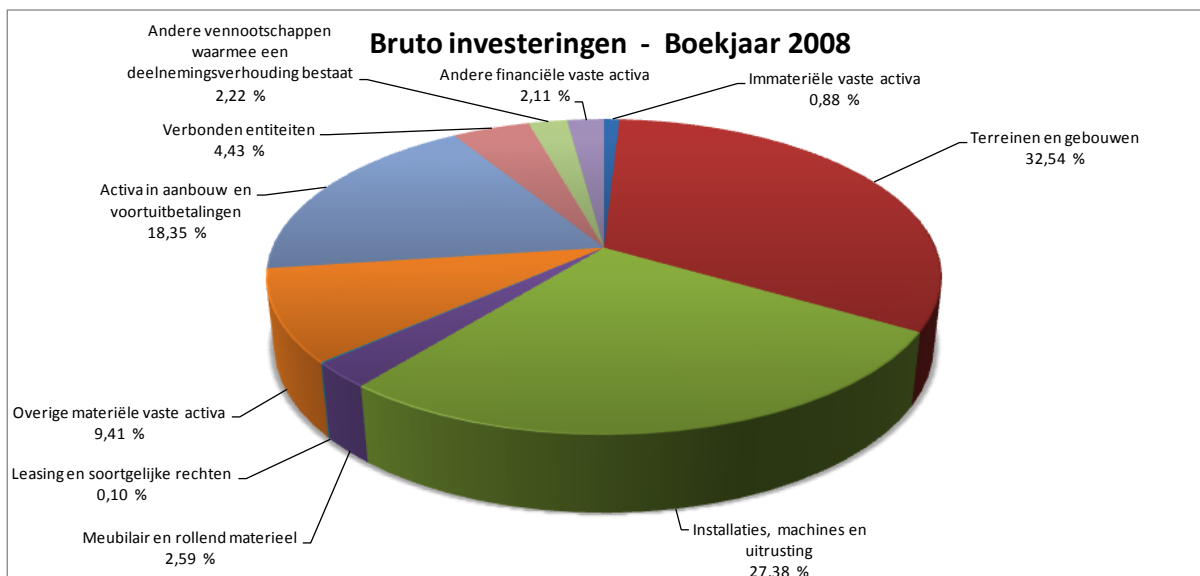
De investeringen in de rubrieken “Meubilair en rollend materieel” en “Overige materiële vaste activa” namen af in 2009.

Bruto investeringen en financiering	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>		2008	2009
I. Oprichtingskosten		0	0
II. Immateriële vaste activa		1.226.589	1.606.947
III. Materiële vaste activa		126.406.822	167.341.927
A. Terreinen en gebouwen		45.512.631	56.194.140
B. Installaties, machines en uitrusting		38.304.277	56.188.090
C. Meubilair en rollend materieel		3.617.517	3.159.622
D. Leasing en soortgelijke rechten		136.455	173.668
E. Overige materiële vaste activa		13.169.066	11.287.319
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		25.666.876	40.339.088
IV. Financiële vaste activa		12.252.211	9.263.490
A. Verbonden entiteiten		6.200.000	1.177.934
B. Andere vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat		3.103.664	7.569.863
C. Andere financiële vaste activa		2.948.547	515.693
Bruto investeringen		139.885.621	178.212.363
I. Eigen middelen		113.809.481	136.454.441
II. Vreemde middelen		6.500.000	17.520.000
III. Kapitaalsubsidies		18.257.499	23.064.527
IV. Andere		1.318.639	1.173.394
Financiering		139.885.619	178.212.362

3.5.1.2 Verticale analyse: jaarrekening 2008

Tijdens het boekjaar 2008 had 60,30% van de investeringen betrekking op onroerende goederen. Om tot dit percentage te komen werd de som gemaakt van de investeringen in “Terreinen en gebouwen” (32,54%), “Overige materiële vaste activa” (9,41%) en “Activa in aanbouw en vooruitbetaling” (18,35%).

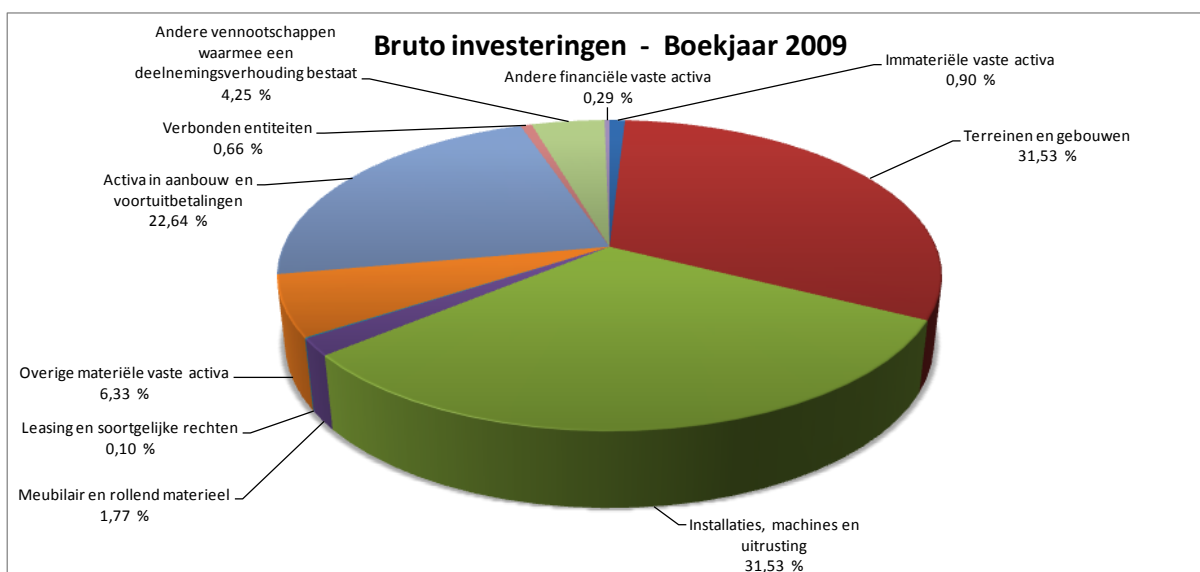
Het aandeel van de universiteiten in “Installaties, machines en uitrusting” bedraagt 27,38%.

3.5.1.3 Verticale analyse: jaarrekening 2009

Tijdens het boekjaar 2009 had 60,50% van de investeringen betrekking op onroerende goederen.

Het aandeel van de investeringen in “Installaties, machines en uitrusting” bedraagt 31,53%.

3.5.2 Financiering van de investeringen

De universiteiten financieren het leeuwenaandeel van hun investeringen met eigen middelen en met kapitaalsubsidies. Het aandeel van de vreemde middelen is veel kleiner.

Toch zien we in 2009 een zekere evolutie in de financieringspolitiek van de sector. De vroeger opgebouwde financiële reserves (geldbeleggingen en liquide middelen) worden nog steeds eerst aangesproken om de investeringen te financieren, maar het aandeel vreemde middelen is significant gestegen.

Financiering	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(absolute bedragen in eenheden euro)</i>	2008	2009
Financiering	139.885.619	178.212.362
. Jaarlijkse absolute wijziging		+ 38.326.743
. Jaarlijkse relatieve wijziging		+ 27,40 %
. index 2008 = 100		127,4
I. Eigen middelen	113.809.481	136.454.441
. Jaarlijkse absolute wijziging		+ 22.644.960
. Jaarlijkse relatieve wijziging		+ 19,90 %
. index 2008 = 100		119,9
II. Vreemde middelen	6.500.000	17.520.000
. Jaarlijkse absolute wijziging		+ 11.020.000
. Jaarlijkse relatieve wijziging		+ 169,54 %
. index 2008 = 100		269,5
III. Kapitaalsubsidies	18.257.499	23.064.527
. Jaarlijkse absolute wijziging		+ 4.807.028
. Jaarlijkse relatieve wijziging		+ 26,33 %
. index 2008 = 100		126,3
IV. Andere	1.318.639	1.173.394
. Jaarlijkse absolute wijziging		- 145.245
. Jaarlijkse relatieve wijziging		- 11,01 %
. index 2008 = 100		89,0

3.6 Investerings en financieringsmiddelen: enkele kengetallen per universiteit

De hiernavolgende tabel geeft een overzicht van de investeringen en de financieringsmix per universiteit.

3.6.1 Aandeel van de universiteiten in de geaggregeerde investeringen

De totale sector investeerde 189.885.621 EUR in het boekjaar 2008. De KULeuven was de belangrijkste investeerder met 72.233.169 EUR of 51,64%. De KUBrussel realiseerde het kleinste investeringsbedrag met 393.233 EUR of 0,28% van het totale investeringsvolume.

In het boekjaar 2009 investeerden de universiteiten samen 178.212.363 EUR. De KULeuven blijft de belangrijkste investeerder met 60.846.742 EUR of 34,14%. De VUB realiseerde ditmaal het kleinste investeringsbedrag met 12.734.132 EUR of 7,15% van het totale investeringsvolume.

3.6.2 Aandeel van de universiteiten in de diverse financieringsmiddelen

Zowel in boekjaar 2008 als in boekjaar 2009 gebruikten alle universiteiten eigen middelen voor de financiering van hun investeringen. In 2008 was dit voor de KUBrussel zelfs het enige financieringsmiddel. Voor de UA was dit zowel in 2008 als in 2009 de enige financieringswijze.

In 2008 deed alleen de VUB een beroep op vreemde middelen. De universiteit financierde hiermee 86,89% van haar investeringen.

Drie van de 6 universiteiten wendden zowel in 2008 als in 2009 kapitaalsubsidies aan. Dit was het geval voor de KULeuven, de UGent en de UHasselt.

In 2008 financiert de UHasselt hiermee 58,04% van haar investeringsvolume en in 2009 loopt dit zelfs op tot 75,12%.

De KULeuven is de enige universiteit die nog een beroep doet op andere financieringsmiddelen maar die maken in 2008 slechts 1,83% uit van het totale financieringsvolume en 1,93% in 2009.

Bruto investeringen en financiering per universiteit - Boekjaar 2008

	Bruto investeringen		Eigen middelen			Vreemde middelen			Kapitaalsubsidies			Andere		
	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	% Inv	Bedrag	% Co Univ	% Inv	Bedrag	% Co Univ	% Inv	Bedrag	% Co Univ	% Inv
<i>(absolute bedragen in eenheden euro)</i>														
Katholieke Universiteit Brussel	393.233	0,28 %	393.233	0,35 %	100,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %
Katholieke Universiteit Leuven	72.233.169	51,64 %	59.929.671	52,66 %	82,97 %	0	0,00 %	0,00 %	10.984.859	60,17 %	15,21 %	1.318.639	100,00 %	1,83 %
Universiteit Gent	35.957.090	25,70 %	35.118.972	30,86 %	97,67 %	0	0,00 %	0,00 %	838.118	4,59 %	2,33 %	0	0,00 %	0,00 %
Universiteit Antwerpen	12.734.374	9,10 %	12.734.374	11,19 %	100,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %
Universiteit Hasselt	11.087.157	7,93 %	4.652.633	4,09 %	41,96 %	0	0,00 %	0,00 %	6.434.522	35,24 %	58,04 %	0	0,00 %	0,00 %
Vrije Universiteit Brussel	7.480.598	5,35 %	980.598	0,86 %	13,11 %	6.500.000	100,00 %	86,89 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %
Consolidatie Univ	139.885.621	100,00 %	113.809.481	100,00 %	81,36 %	6.500.000	100,00 %	4,65 %	18.257.499	100,00 %	13,05 %	1.318.639	100,00 %	0,94 %
Rekenkundig gemiddelde	23.314.270		18.968.247		72,62 %	1.083.333		14,48 %	3.042.916		12,60 %	219.773		0,30 %
Laagste waarde	393.233	0,28 %	393.233	0,35 %	13,11 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %
Hoogste waarde	72.233.169	51,64 %	59.929.671	52,66 %	100,00 %	6.500.000	100,00 %	86,89 %	10.984.859	60,17 %	58,04 %	1.318.639	100,00 %	1,83 %

% Co Univ = procentueel aandeel van de rubriek in het geconsolideerde bedrag van de universiteiten

% Inv = procentueel aandeel van de rubriek in de bruto investeringen van de universiteit

Bruto investeringen en financiering per universiteit - Boekjaar 2009

	Bruto investeringen		Eigen middelen			Vreemde middelen			Kapitaalsubsidies			Andere		
	Bedrag	% Co Univ	Bedrag	% Co Univ	% Inv	Bedrag	% Co Univ	% Inv	Bedrag	% Co Univ	% Inv	Bedrag	% Co Univ	% Inv
<i>(absolute bedragen in eenheden euro)</i>														
Katholieke Universiteit Brussel	18.270.310	10,25 %	750.310	0,55 %	4,11 %	17.520.000	100,00 %	95,89 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %
Katholieke Universiteit Leuven	60.846.742	34,14 %	48.001.555	35,18 %	78,89 %	0	0,00 %	0,00 %	11.671.794	50,60 %	19,18 %	1.173.394	100,00 %	1,93 %
Universiteit Gent	51.802.102	29,07 %	51.578.196	37,80 %	99,57 %	0	0,00 %	0,00 %	223.906	0,97 %	0,43 %	0	0,00 %	0,00 %
Universiteit Antwerpen	19.690.814	11,05 %	19.690.814	14,43 %	100,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %
Universiteit Hasselt	14.868.263	8,34 %	3.699.435	2,71 %	24,88 %	0	0,00 %	0,00 %	11.168.826	48,42 %	75,12 %	0	0,00 %	0,00 %
Vrije Universiteit Brussel	12.734.132	7,15 %	12.734.132	9,33 %	100,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %
Consolidatie Univ	178.212.363	100,00 %	136.454.441	100,00 %	76,57 %	17.520.000	100,00 %	9,83 %	23.064.527	100,00 %	12,94 %	1.173.394	100,00 %	0,66 %
Rekenkundig gemiddelde	29.702.061		22.742.407		67,91 %	2.920.000		15,98 %	3.844.088		15,79 %	195.566		0,32 %
Laagste waarde	12.734.132	7,15 %	750.310	0,55 %	4,11 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %	0	0,00 %	0,00 %
Hoogste waarde	60.846.742	34,14 %	51.578.196	37,80 %	100,00 %	17.520.000	100,00 %	95,89 %	11.671.794	50,60 %	75,12 %	1.173.394	100,00 %	1,93 %

% Co Univ = procentueel aandeel van de rubriek in het geconsolideerde bedrag van de universiteiten

% Inv = procentueel aandeel van de rubriek in de bruto investeringen van de universiteit

3.7 Geaggregeerde balans

BALANS			
ACTIVA	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>		2008	2009
VASTE ACTIVA	20/28	1.095.655.245	1.159.534.704
I. Oprichtingskosten	20	0	0
II. Immateriële vaste activa	21	1.850.047	2.272.213
III. Materiële vaste activa	22/27	1.076.827.774	1.142.380.106
A. Terreinen en gebouwen	22	807.896.094	824.229.446
B. Installaties, machines en uitrusting	23	133.525.597	150.529.608
C. Meubilair en rollend materieel	24	20.726.271	21.893.474
D. Leasing en soortgelijke rechten	25	32.842.074	31.512.907
E. Overige materiële vaste activa	26	40.869.849	41.497.006
F. Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	27	40.967.890	72.717.665
IV. Financiële vaste activa	28	16.977.424	14.882.387
A. Verbonden entiteiten	280/1	9.096.720	7.031.530
1. Deelnemingen in verbonden vennootschappen	280	9.096.720	6.551.530
2. Vorderingen	281	0	480.000
B. Andere vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/3	4.739.848	6.460.924
1. Deelnemingen	282	4.165.094	6.160.924
2. Vorderingen	283	574.754	300.000
C. Andere financiële vaste activa	284/8	3.140.857	1.389.933
1. Aandelen	284	2.202.770	488.308
2. Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8	938.086	901.625
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	1.425.504.456	1.535.800.195
V. Vorderingen op meer dan één jaar	29	2.694.955	6.063.712
A. Handelsvorderingen	290	0	0
B. Overige vorderingen	291	2.694.955	6.063.712
VI. Voorraden en projecten in uitvoering	3	13.531.259	3.539.227
A. Voorraden	30/36	3.059.381	3.253.420
B. Projecten in uitvoering	37	10.471.877	285.808
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	273.225.595	237.964.586
A. Handelsvorderingen	40	189.262.317	164.993.426
B. Overige vorderingen	41	83.963.278	72.971.160
VIII. Geldbeleggingen	51/53	1.082.083.688	1.150.340.804
IX. Liquide middelen	54/58	31.904.576	116.921.897
X. Overlopende rekeningen	490/1	22.064.384	20.969.969
TOTAAL DER ACTIVA	20/58	2.521.159.702	2.695.334.899

BALANS

PASSIVA	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(eenheden euro)</i>		2008	2009
EIGEN VERMOGEN	10/15	2.077.943.260	2.201.263.240
I. Gevormd vermogen	10	425.860.348	286.982.373
III. Herwaarderingsmeerwaarden	12	1.424.854	1.446.549
IV. Aangelegde fondsen	13	274.610.613	1.222.960.085
A. Onbeschikbare Fondsen	130	100.865.704	1.059.830.631
B. Beschikbare Fondsen	131	173.744.909	163.129.455
V. Overgedragen overschot (overgedragen tekort)	14	1.356.627.625	659.825.921
VI. Kapitaalsubsidies	15	19.419.821	30.048.312
VOORZIENINGEN	16	72.255.806	104.493.288
VII. Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	72.255.806	104.493.288
A. Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	19.202.373	47.068.865
B. Belastingen	161	0	0
C. Grote herstellings- en onderhoudswerken	162	4.517.500	4.257.500
D. Sociaal Passief	163	1.747.125	1.963.004
E. Veiligheid en milieu verplichtingen	164	1.696.371	1.725.482
F. Overige risico's en kosten	165	45.092.437	49.478.436
SCHULDEN	17/49	370.960.635	389.578.371
VIII. Schulden op meer dan één jaar	17	41.184.905	38.824.925
A. Financiële schulden	170/4	40.953.856	38.587.026
1. Achtergestelde leningen	170	0	0
2. Niet-achtergestelde obligatieleningen	171	0	0
3. Leasingschulden en soortgelijke schulden	172	24.539.170	23.562.421
4. Kredietinstellingen	173	16.229.650	14.896.998
5. Overige leningen	174	185.036	127.607
B. Handelsschulden	175	0	0
C. Overige schulden	178/9	231.049	237.898
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	295.925.414	310.747.318
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	2.844.096	2.367.606
B. Financiële schulden	43	0	17.520.000
1. Kredietinstellingen	430/8	0	17.520.000
2. Overige leningen	439	0	0
C. Handelsschulden	44	69.878.952	75.073.026
D. Ontvangen vooruitbetalingen op projecten	46	49.206.762	54.847.787
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	157.221.033	136.232.495
1. Belastingen	450/3	26.009.569	29.134.918
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	131.211.463	107.097.578
F. Overige schulden	48	16.774.571	24.706.404
X. Overlopende rekeningen	492/3	33.850.316	40.006.128
Correctie wegens afrondingsverschillen		0	1
TOTAAL DER PASSIVA	10/49	2.521.159.702	2.695.334.899

3.7.1 Activa

3.7.1.1 Horizontale analyse: jaarrekening 2008 – jaarrekening 2009

De totale balanswaarde van alle universiteiten samen bedraagt eind 2009 de som van 2.695.334.899 EUR tegenover 2.521.159.702 EUR op 31 december 2008. Dit is een stijging met 174.175.198 EUR of 6,91%.

Zowel de vaste activa als de vlottende activa leverden een bijdrage aan deze groei.

Evolutie balans - ACTIVA :		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR09-JR08	JR09-JR08
- ten opzichte van jaarrekening 2008			2008	2009	absolute	relatieve
			<i>(eenheden euro)</i>		wijziging	wijziging
VASTE ACTIVA		20/28	1.095.655.245	1.159.534.704	+ 63.879.459	+ 5,83 %
I.	Oprichtingskosten	20	0	0	+ 0	
II.	Immateriële vaste activa	21	1.850.047	2.272.213	+ 422.166	+ 22,82 %
III.	Materiële vaste activa	22/27	1.076.827.774	1.142.380.106	+ 65.552.332	+ 6,09 %
IV.	Financiële vaste activa	28	16.977.424	14.882.387	- 2.095.037	- 12,34 %
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	1.425.504.456	1.535.800.195	+ 110.295.739	+ 7,74 %
V.	Vorderingen op meer dan één jaar	29	2.694.955	6.063.712	+ 3.368.757	+ 125,00 %
VI.	Voorraden en projecten in uitvoering	3	13.531.259	3.539.227	- 9.992.031	- 73,84 %
VII.	Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	273.225.595	237.964.586	- 35.261.010	- 12,91 %
VIII.	Geldbeleggingen	51/58	1.113.988.264	1.267.262.701	+ 153.274.437	+ 13,76 %
	+ IX. Liquide middelen					
X.	Overlopende rekeningen	490/1	22.064.384	20.969.969	- 1.094.415	- 4,96 %
TOTAAL DER ACTIVA		20/58	2.521.159.702	2.695.334.899	+ 174.175.198	+ 6,91 %

De geaggregeerde vaste activa bedragen op 31 december 2009 de som van 1.159.534.704 EUR. Dit is een stijging t.o.v. 2008 met 63.879.459 EUR of 5,83%.

De stijging is te verklaren door een toename van de immateriële en materiële vaste activa. De financiële vaste activa zijn 12,34% in waarde gedaald.

Binnen de materiële vaste activa is er een opvallende toename in 2009 met 77,50% van de 'activa in aanbouw en vooruitbetalingen' t.o.v. 2008. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de UGent (+18.526.663 EUR), de KULeuven (+6.918.914 EUR) en de UHasselt (+6.191.954 EUR).

De waarde van 'installaties, machines en uitrusting' groeit aan met 12,73% en deze van 'terreinen en gebouwen' met 2,02%. De waardestijging van terreinen en gebouwen is het grootst bij de KU Brussel (+17.096.711 EUR), gevolgd door de KULeuven (+10.606.301 EUR). De VUB is de grootste daler (-12.299.561 EUR). De waardestijging van terreinen en gebouwen bij de KU Brussel is te verklaren door de aankoop van een nieuw gebouw, terwijl de daaraan gekoppelde verkoop van het oude gebouw van de campus Koekelberg pas in de toekomst gerealiseerd zal worden.

Opvallend binnen de geaggregeerde vlottende activa is het grote bedrag aan geldbeleggingen en liquide middelen.

De som van de geldbeleggingen en liquide middelen bedraagt in 2008 op geaggregeerd niveau 1.113.988.264 EUR en stijgt in 2009 met 13,76% naar 1.267.262.701 EUR.

Dit aanzienlijke bedrag is des te meer opmerkelijk daar de sector in 2008 nog 113.809.481 EUR eigen middelen aanwendde ter financiering van zijn investeringen en 136.454.441 EUR in 2009.

3.7.1.2 Verticale analyse: jaarrekening 2008 en jaarrekening 2009

In de verticale analyse wordt elke balansrubriek geplaatst t.o.v. het balanstotaal, met als doel zicht te krijgen op de structuurwijzigingen binnen de samenstelling van de activa en de passiva.

BALANS - Verticale analyse activa

ACTIVA <i>(% aandeel in balanstotaal)</i>	codes	JR - Boekjaar 2008	JR - Boekjaar 2009
VASTE ACTIVA	20/28	43,46 %	43,02 %
I. Oprichtingskosten	20	0,00 %	0,00 %
II. Immateriële vaste activa	21	0,07 %	0,08 %
III. Materiële vaste activa	22/27	42,71 %	42,38 %
A. Terreinen en gebouwen	22	32,04 %	30,58 %
B. Installaties, machines en uitrusting	23	5,30 %	5,58 %
C. Meubilair en rollend materieel	24	0,82 %	0,81 %
D. Leasing en soortgelijke rechten	25	1,30 %	1,17 %
E. Overige materiële vaste activa	26	1,62 %	1,54 %
F. Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	27	1,62 %	2,70 %
IV. Financiële vaste activa	28	0,67 %	0,55 %
A. Verbonden entiteiten	280/1	0,36 %	0,26 %
1. Deelnemingen in verbonden vennootschappen	280	0,36 %	0,24 %
2. Vorderingen	281	0,00 %	0,02 %
B. Andere vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/3	0,19 %	0,24 %
1. Deelnemingen	282	0,17 %	0,23 %
2. Vorderingen	283	0,02 %	0,01 %
C. Andere financiële vaste activa	284/8	0,12 %	0,05 %
1. Aandelen	284	0,09 %	0,02 %
2. Vorderingen en borgtochten in contanten	285/8	0,04 %	0,03 %
		0	
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	56,54 %	56,98 %
V. Vorderingen op meer dan één jaar	29	0,11 %	0,22 %
A. Handelsvorderingen	290	0,00 %	0,00 %
B. Overige vorderingen	291	0,11 %	0,22 %
VI. Voorraden en projecten in uitvoering	3	0,54 %	0,13 %
A. Voorraden	30/36	0,12 %	0,12 %
B. Projecten in uitvoering	37	0,42 %	0,01 %
VII. Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	10,84 %	8,83 %
A. Handelsvorderingen	40	7,51 %	6,12 %
B. Overige vorderingen	41	3,33 %	2,71 %
VIII. Geldbeleggingen	51/53	42,92 %	42,68 %
IX. Liquide middelen	54/58	1,27 %	4,34 %
X. Overlopende rekeningen	490/1	0,88 %	0,78 %
TOTAAL DER ACTIVA	20/58	2.521.159.702	2.695.334.899

De vaste activa bedragen 43,46% van het balanstotaal in de jaarrekening 2008 en 43,02% van het balanstotaal in de jaarrekening 2009. De vlottende activa bedragen 56,54% in 2008 en 56,98% in 2009. De verhouding vast/vlottend blijft dus ongeveer hetzelfde.

Bij de vaste activa valt het grote aandeel op van de materiële vaste activa. Vooral de component 'terreinen en gebouwen' is hiervoor verantwoordelijk.

Bij de vlottende activa springt het grote aandeel van de geldbeleggingen in het oog.

3.7.2 Passiva

3.7.2.1 Horizontale analyse: jaarrekening 2008 – jaarrekening 2009

Evolutie balans - PASSIVA : ten opzichte van jaarrekening 2008	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR09-JR08	JR09-JR08
		2008	2009	absolute wijziging	relatieve wijziging
(eenheden euro)					
EIGEN VERMOGEN	10/15	2.077.943.260	2.201.263.240	+ 123.319.979	+ 5,93 %
I. Gevormd vermogen	10	425.860.348	286.982.373	- 138.877.975	- 32,61 %
III. Herwaarderingsmeerwaarden	12	1.424.854	1.446.549	+ 21.696	+ 1,52 %
IV. Aangelegde fondsen	13	274.610.613	1.222.960.085	+ 948.349.473	+ 345,34 %
V. Overgedragen overschot (overgedragen tekort)	14	1.356.627.625	659.825.921	- 696.801.705	- 51,36 %
VI. Kapitaalsubsidies	15	19.419.821	30.048.312	+ 10.628.491	+ 54,73 %
VOORZIENINGEN	16	72.255.806	104.493.288	+ 32.237.481	+ 44,62 %
SCHULDEN	17/49	370.960.635	389.578.371	+ 18.617.736	+ 5,02 %
VIII. Schulden op meer dan één jaar	17	41.184.905	38.824.925	- 2.359.980	- 5,73 %
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	295.925.414	310.747.318	+ 14.821.904	+ 5,01 %
X. Overlopende rekeningen	492/3	33.850.316	40.006.128	+ 6.155.812	+ 18,19 %
TOTAAL DER PASSIVA	10/49	2.521.159.702	2.695.334.899	+ 174.175.198	+ 6,91 %

Het geaggregeerde eigen vermogen van de sector bedraagt 2.077.943.260 EUR in 2008 en stijgt met 5,93% naar 2.201.263.240 EUR in 2009. Deze stijging is in de eerste plaats toe te schrijven aan de substantiële toename van de aangelegde fondsen van de KULeuven. Daarenboven is er een toename in 2009 van de kapitaalsubsidies en dit voornamelijk bij de UHasselt.

De toename met 44,62% in 2009 van de geaggregeerde voorzieningen voor risico's en kosten is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een stijging met 27.866.492 EUR van de component 'pensioenen en soortgelijke verplichtingen'. Vooral de KULeuven ligt aan de basis hiervan.

De geaggregeerde schulden liggen 5,02% hoger in 2009 dan in 2008. Reden hiervoor is in de eerste plaats een toename van de schulden op ten hoogste één jaar bij de KU Brussel (+17.469.020 EUR), de VUB (+14.729.845 EUR) en de UGent (+8.903.851 EUR). Bij de KULeuven, de UA en de UHasselt is er een daling van deze schulden.

3.7.2.2 Verticale analyse: jaarrekening 2008 - jaarrekening 2009

In 2008 bestaan de passiva voor 82,42% uit eigen vermogen, 2,87% uit voorzieningen en 14,71% uit schulden. De structuuranalyse van de passiva in 2009 toont slechts kleine verschuivingen met 81,67% eigen vermogen, 3,88% voorzieningen en 14,45% schulden. Het eigen vermogen van de sector blijft dus aanzienlijk en de financiële onafhankelijkheid groot.

BALANS - Verticale analyse passiva

PASSIVA	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(% aandeel in balanstotaal)</i>		2008	2009
EIGEN VERMOGEN	10/15	82,42 %	81,67 %
I. Gevormd vermogen	10	16,89 %	10,65 %
III. Herwaarderingsmeerwaarden	12	0,06 %	0,05 %
IV. Aangelegde fondsen	13	10,89 %	45,37 %
A. Onbeschikbare Fondsen	130	4,00 %	39,32 %
B. Beschikbare Fondsen	131	6,89 %	6,05 %
V. Overgedragen overschot (overgedragen tekort)	14	53,81 %	24,48 %
VI. Kapitaalsubsidies	15	0,77 %	1,11 %
VOORZIENINGEN	16	2,87 %	3,88 %
VII. Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	2,87 %	3,88 %
A. Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	0,76 %	1,75 %
B. Belastingen	161	0,00 %	0,00 %
C. Grote herstellings- en onderhoudswerken	162	0,18 %	0,16 %
D. Sociaal Passief	163	0,07 %	0,07 %
E. Veiligheid en milieu verplichtingen	164	0,07 %	0,06 %
F. Overige risico's en kosten	165	1,79 %	1,84 %
SCHULDEN	17/49	14,71 %	14,45 %
VIII. Schulden op meer dan één jaar	17	1,63 %	1,44 %
A. Financiële schulden	170/4	1,62 %	1,43 %
1. Achtergestelde leningen	170	0,00 %	0,00 %
2. Niet-achtergestelde obligatieleningen	171	0,00 %	0,00 %
3. Leasingschulden en soortgelijke schulden	172	0,97 %	0,87 %
4. Kredietinstellingen	173	0,64 %	0,55 %
5. Overige leningen	174	0,01 %	0,00 %
B. Handelsschulden	175	0,00 %	0,00 %
C. Overige schulden	178/9	0,01 %	0,01 %
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	11,74 %	11,53 %
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	0,11 %	0,09 %
B. Financiële schulden	43	0,00 %	0,65 %
1. Kredietinstellingen	430/8	0,00 %	0,65 %
2. Overige leningen	439	0,00 %	0,00 %
C. Handelsschulden	44	2,77 %	2,79 %
D. Ontvangen vooruitbetalingen op projecten	46	1,95 %	2,03 %
E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	6,24 %	5,05 %
1. Belastingen	450/3	1,03 %	1,08 %
2. Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	5,20 %	3,97 %
F. Overige schulden	48	0,67 %	0,92 %
X. Overlopende rekeningen	492/3	1,34 %	1,48 %
TOTAAL DER PASSIVA	10/49	2.521.159.702	2.695.334.899

4 Conclusies

- De inkomsten die door de universiteiten gegenereerd worden via verschillende geldstromen worden niet door alle instellingen op dezelfde wijze geboekt.
- In 2009 liggen de **geaggregeerde bedrijfsopbrengsten** 5,60% hoger dan in 2008. Vertaald in een absoluut cijfer betekent dit een meeropbrengst van 85.121.878 EUR.

De universiteiten realiseren de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten in 2008 voor 93,77% met de opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening. De basisfinanciering door de overheid is hierbij de belangrijkste opbrengstenbron. Giften, schenkingen en legaten vormen slechts 0,95% van de totale bedrijfsopbrengsten.

In 2009 realiseren de universiteiten de geaggregeerde bedrijfsopbrengsten voor 93,91% met de opbrengsten verbonden aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening. Dit is nog een fractie meer dan in 2008. Giften, schenkingen en legaten dalen tot 0,79% van de totale bedrijfsopbrengsten.

- In 2009 liggen de **geaggregeerde bedrijfskosten** 7,20% hoger dan in 2008. Vertaald in een absoluut cijfer betekent dit een meerkost van 104.880.072 EUR.

Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen maken in 2008 niet minder dan 62,46% van het totale kostenplaatje uit, gevolgd door diensten en diverse goederen met 26,82%.

In 2009 nemen de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen 62,40% voor hun rekening en de diensten en goederen 27,22%.

- In het boekjaar 2008 realiseerde de sector een **bedrijfswinst** van 63.892.834 EUR. In het boekjaar 2009 zien we de bedrijfswinst echter substantieel dalen met 30,92% naar 44.134.640 EUR. Dit is een absolute vermindering met 19.758.194 EUR. De bedrijfskosten stijgen namelijk sneller dan de bedrijfsopbrengsten.
- Het geaggregeerd **financieel resultaat** vertoonde in 2009 een significante meeropbrengst van 88.065.997 EUR t.o.v. 2008. Door de negatieve beursevolutie in 2008 werden aanzienlijke minderwaarden geboekt. In 2009 dalen de financiële opbrengsten met 5,45% en de financiële kosten met 140,46%. De kosten dalen dus sneller dan de opbrengsten.
- In 2009 realiseerden de universiteiten samen een **uitzonderlijk resultaat** dat 19,50% hoger ligt dan in 2008. De oorzaak hiervan is een aanzienlijke daling van de uitzonderlijke kosten met 33,66%.
- Het **geaggregeerd resultaat van het boekjaar** dat de universiteiten behalen uit al hun activiteiten is positief. Zowel in 2008 als in 2009 kunnen ze hun boekjaar samen afsluiten met winst.

Deze **winst van het boekjaar** is opgebouwd uit 3 componenten: de bedrijfswinst (70/64), het financieel resultaat (75/65) en het uitzonderlijk resultaat (76/66).

Hoewel het bedrijfsoverschot 19.758.194 EUR lager ligt in 2009 dan in 2008 stellen we een substantiële verbetering vast van het geaggregeerd resultaat met 139,12%. Dit is toe te schrijven aan een opmerkelijke stijging van het financieel resultaat in 2009 met 444,75%.

- De universiteiten investeerden tijdens het boekjaar 2009 samen 178.212.362 EUR. Dit is een stijging van de **geaggregeerde investeringen** met 27,40% t.o.v. het boekjaar 2008. De toename van de investeringen situeert zich voornamelijk bij de rubriek “Activa in aanbouw en vooruitbetalingen” (+57,16%) en “Installatie, machines en uitrusting” (+46,69%). De investeringen in de rubrieken “Meubilair en rollend materieel” en “Overige materiële vaste activa” namen af in 2009.

Tijdens het boekjaar 2008 had 60,30% van de investeringen betrekking op onroerende goederen. Om tot dit percentage te komen werd de som gemaakt van de investeringen in “Terreinen en gebouwen” (32,54%), “Overige materiële vaste activa” (9,41%) en “Activa in aanbouw en vooruitbetaling” (18,35%). Het aandeel van de universiteiten in “Installaties, machines en uitrusting” bedraagt 27,38%.

Tijdens het boekjaar 2009 had 60,50% van de investeringen betrekking op onroerende goederen. Het aandeel van de investeringen in “Installaties, machines en uitrusting” bedraagt 31,53%.

De universiteiten financieren het leeuwenaandeel van hun investeringen met eigen middelen en met kapitaalsubsidies. Het aandeel van de vreemde middelen is veel kleiner.

Toch zien we in 2009 een zekere evolutie in de financieringspolitiek van de sector. De vroeger opgebouwde financiële reserves (geldbeleggingen en liquide middelen) worden nog steeds eerst aangesproken om de investeringen te financieren, maar het aandeel vreemde middelen is significant gestegen.

Zowel in boekjaar 2008 als in boekjaar 2009 gebruikten alle universiteiten eigen middelen voor de financiering van hun investeringen. In 2008 was dit voor de KUBrussel zelfs het enige financieringsmiddel. Voor de UA was dit zowel in 2008 als in 2009 de enige financieringswijze.

In 2008 deed alleen de VUB een beroep op vreemde middelen. De universiteit financierde hiermee 86,89% van haar investeringen.

Drie van de 6 universiteiten wendden zowel in 2008 als in 2009 kapitaalsubsidies aan. Dit was het geval voor de KULeuven, de UGent en de UHasselt.

In 2008 financiert de UHasselt hiermee 58,04% van haar investeringsvolume en in 2009 loopt dit zelfs op tot 75,12%.

De KULeuven is de enige universiteit die nog een beroep doet op andere financieringsmiddelen maar die maken in 2008 slechts 1,83% uit van het totale financieringsvolume en 1,93% in 2009.

- De **totale balanswaarde** van alle universiteiten samen bedraagt eind 2009 de som van 2.695.334.899 EUR tegenover 2.521.159.702 EUR op 31 december 2008. Dit is een stijging met 174.175.198 EUR of 6,91%. Zowel de vaste activa als de vlottende activa leverden een bijdrage aan deze groei.

De **geaggregeerde vaste activa** bedragen op 31 december 2009 de som van 1.159.534.704 EUR. Dit is een stijging t.o.v. 2008 met 63.879.459 EUR of 5,83%.

De stijging is te verklaren door een toename van de immateriële en materiële vaste activa. De financiële vaste activa zijn 12,34% in waarde gedaald.

Binnen de materiële vaste activa is er een opvallende toename in 2009 met 77,50% van de 'Activa in aanbouw en vooruitbetalingen' t.o.v. 2008.

De waarde van 'Installaties, machines en uitrusting' groeit aan met 12,73% en deze van 'Terreinen en gebouwen' met 2,02%.

Opvallend binnen de **geaggregeerde vlottende activa** is het grote bedrag aan geldbeleggingen en liquide middelen. De som van de geldbeleggingen en liquide middelen bedraagt in 2008 op geaggregeerd niveau 1.113.988.264 EUR en stijgt in 2009 met 13,76% naar 1.267.262.701 EUR. Dit aanzienlijke bedrag is des te meer opmerkelijk daar de sector in 2008 nog 113.809.481 EUR eigen middelen aanwendde ter financiering van zijn investeringen en 136.454.441 EUR in 2009.

De vaste activa bedragen 43,46% van het balanstotaal in de jaarrekening 2008 en 43,02% van het balanstotaal in de jaarrekening 2009. De vlottende activa bedragen 56,54% in 2008 en 56,98% in 2009. De verhouding vast/vlottend blijft dus ongeveer hetzelfde.

Bij de vaste activa valt het grote aandeel op van de materiële vaste activa. Vooral de component 'terreinen en gebouwen' is hiervoor verantwoordelijk.

Bij de vlottende activa springt het grote aandeel van de geldbeleggingen in het oog.

Het **geaggregeerde eigen vermogen** van de sector bedraagt 2.077.943.260 EUR in 2008 en stijgt met 5,93% naar 2.201.263.240 EUR in 2009.

De toename met 44,62% in 2009 van de **geaggregeerde voorzieningen** voor risico's en kosten is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een stijging met 27.866.492 EUR van de component 'pensioenen en soortgelijke verplichtingen'.

De **geaggregeerde schulden** liggen 5,02% hoger in 2009 dan in 2008.

In 2008 bestaan de passiva voor 82,42% uit eigen vermogen, 2,87% uit voorzieningen en 14,71% uit schulden. De structuuranalyse van de passiva in 2009 toont slechts kleine verschuivingen met 81,67% eigen vermogen, 3,88% voorzieningen en 14,45% schulden. Het eigen vermogen van de sector blijft dus aanzienlijk en de financiële onafhankelijkheid groot.

- In bijkomende orde merken we op dat voor het IJS en het IOB zowel de inkomsten als de uitgaven opgenomen zijn in de exploitatierekeningen van de initiërende universiteit. Voor het IES is dit niet het geval. Een uniforme benadering is in de toekomst aangewezen.